

TÜRK-İŞ

TÜRKİYE İŞÇİ SENDİKALARI

KONFEDERASYONU YAYIN ORGANI

CAK 1992

Sayı : 264

BAŞKANLAR KURULU HÜKÜMETLE GÖRÜŞTÜ

ÖNCELİKLİ
KONU :

İŞ GÜVENCESİ..

TÜRK-İŞ, ÇİĞ'DAN ZARAR GÖREN BÖLGE İÇİN YARDIM KAMPANYASI AÇTI.

TÜRK-İŞ, 1 ve 7 Şubat günleri Güneydoğu Anadolu'nun bazı yerleşim alanlarında meydana gelen ve çok sayıda can ve mal kaybına neden olan ÇİĞ FACIASI'ndan zarar görenler için bir yardım kampanyası açılmasını kararlaştırdı.

Üye sendikaların genel başkan ve üst düzey yöneticileriyle TÜRK-İŞ'te düzenlenen toplantıda varılan karar gereğince, T. Vakıflar Bankası Başkent Şubesindeki TÜRK-İŞ Tabii Afetler Yardım Fonu 2004929 nolu hesabında birikecek paralar, afete uğrayan bölgede harcanmak üzere ilgili il valiliklerine gönderilecek.

TÜRK-İŞ : "ÇİĞ FACIASI ULUSUMUZUN HER FERDİNİ YASA BOĞMUŞTUR.."

TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu tarafından yayınlanan bildiride, Siirt'in Tünekpinar ve Şırnak'ın Görmeç köyünde meydana gelen çığ faciasında çok sayıda Jandarma erimizle birçok sivil vatandaşımızın hayatını kaybetmiş olmasından duyulan büyük üzüntü dile getirildi.

TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu bildirisinde şöyle denildi:

"Dün Siirt'in Tünekpinar ve Şırnak'ın Görmeç Köyünde meydana gelen çığ olaylarında, çok sayıdaki jandarma erimizin ve birçok sivil vatandaşlarımızın hayatını kaybetmiş olması, TÜRK-İŞ Camiasında tarifi imkânsız bir üzüntü yaratmıştır.

Bu beklenmeyen facia, ulusumuzun her ferdini elem ve yasa boğmuştur. Acımız büyüktür.

Her türlü güçlüğü, canı pahasına göğüs gererek ülkemizin bu bölgesinde görev yaparken hayatını kaybeden şehit erlerimize ve vatandaşlarımıza Tanrı'dan sonsuz rahmet niyaz ederiz."

SAĞLIK-İŞ 200 MİLYON LİRA BAĞIŞLADI..

TÜRK-İŞ'e bağlı TÜRKİYE SAĞLIK-İŞ Sendikası, Güneydoğu Anadolu'da meydana gelen çığ felâketi nedeniyle yurt çapında sürdürülen yardım kampanyasına 200 milyon lira ile katıldı.

TÜRK-İŞ'in açtığı yardım kampanyası hesabına 50 milyon lira yatıran SAĞLIK-İŞ, şehit askerlerin aileleri için kullanılmak üzere Mehmetçik Vakfı'na da 150 milyon lira bağışladı.

Mehmetçik Vakfı Genel Merkezinde düzenlenen törende, Vakıf Başkanı Emekli General Raif BABAOĞLU'na 150 milyon liralık çeki veren SAĞLIK-İŞ Genel Başkanı Mustafa BAŞOĞLU; vatani görevlerini yaparken şehit olan askerlerimizin geride kalanlarına sahip çıkmanın bir yurttaşlık görevi olduğunu söyledi.

Bağış nedeniyle Vakıf Başkanı BABAOĞLU, SAĞLIK-İŞ Sendikası'na teşekkür plâketi verdi.

İçindekiler

1	TÜRK-İŞ BAŞKANLAR KURULU'NUN BAŞBAKAN DEMİREL'E ZİYARETİ..	26	EĞİTİM
7	İŞ GÜVENCESİ TASARISI GÜNDEMDE.	29	OCAK'92 AYI İSTATİSTİĞİ
10	BASIN TOPLANTISI	33	SOSYAL GÜVENLİK
17	TÜRK-İŞ BAŞKANLAR KURULU...	44	OCAK'92 GIDA HARCAMASI

AYLIK EĞİTİM VE MESLEKİ DERGİ

SAHİBİ :

TÜRKİYE İŞÇİ SENDİKASI
KONFEDERASYON
TÜRK-İŞ ADINA
GENEL BAŞKAN
ŞEVKET YILMAZ

GENEL YAYIN YÖNETMENİ :

MUSTAFA BAŞOĞLU

YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ :

ERDAL TÜT

FOTOĞRAFLAR :

NIHAT ÜSTÜN

TÜRK-İŞ

YAYINI HAZIRLAYANLAR :

MUSTAFA BAŞOĞLU
BURHAN DODANLI
ERKİN OKAY
ERDAL TÜT

YÖNETİM YERİ :

TÜRK-İŞ Genel Merkezi
Bayındır Sk. No: 10
Yenişehir/ANKARA
Tel : 133 38 24 - 133 31 25 (Santral)
Dergimizde yayınlanan yazılar yazarların düşüncesini yansıtır.

ABONE

Yurtiçi: 6 aylık 9.000.-TL.. Yıllık 18.000.-TL..
Yurtdışı 6 aylık 20.000.-TL.. Yıllık 40.000.-TL..

TÜRKİYE İŞÇİ SENDİKALARI KONFEDERASYONU AYLIK YAYIN ORGANI

TÜRK-İŞ YÖNETİM KURULU :

Şevket YILMAZ
(Genel Başkan)
Orhan BALTA
(Genel Sekreter)
Enver TOÇOĞLU
(Genel Mali Sekreter)
Mustafa BAŞOĞLU
(Genel Eğitim Sekreteri)
Mehmet BAMYACI
(Genel Teşkilatlandırma Sekreteri)

DERGİMİZ BASIN AHLAK
YASALARINA UYAR

Dizgi - Baskı : TİSAMAT
Tel : 418 10 19 ANKARA
BASKI TARİHİ : 13.2.1992

Şevket YILMAZ başkanlığında Başbakana giden TÜRK-İŞ Yönetim ve Başkanlar Kurulu Üyeleri'ni kabul eden **DEMİREL**'e işçi ve yurt sorunları anlatıldı. TÜRK-İŞ Genel Başkanı **YILMAZ**, geniş kapsamlı değerlendirmesinden sonra, Başbakan **DEMİREL**, **YILMAZ**'ın konuşmasına cevaben "Sanki ben konuşuyorum" dedi.

**TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu Üyelerinin
Başbakan DEMİREL'e ziyareti..**

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket YILMAZ:

"SOSYAL ADALET ve SOSYAL DEVLETİN VARLIĞINI GÖRMEK İSTİYORUZ.."

TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu toplantısının ikinci günü Başbakan **Süleyman DEMİREL**'i ziyaret eden TÜRK-İŞ Yönetim ve Başkanlar Kurulu üyeleri, DYP-SHP Hükümetinin kurulmasından sonra işçi temsilcileri olarak bir nezaket ziyaretinde bulundular.

TÜRK-İŞ Yöneticilerinin bu ziyareti sırasında Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı **Erdal İNÖNÜ**, Devlet Bakanı **Ekrem CEYHUN** ve **Cavit ÇAĞLAR** ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı **Mehmet MOĞULTAY**'da bulundular.

Kabul sırasında işçilerin ve çalışanların özlemlerini dile getiren bir konuşma yapan TÜRK-İŞ Genel Başkanı **Şevket YILMAZ**, "—Çağdaş yönetim, hür sendika, örgütlü toplum, sosyal adalet ve sosyal devletin varlığını görmek istiyoruz. İyi niyetli yaklaşımla bu hususların makul süreler içinde gerçekleşeceğine inanıyoruz." dedi.

Şevket YILMAZ, Başbakan **Süleyman DEMİREL**'i ziyaret eden TÜRK-İŞ Yönetim ve Başkanlar Kurulu üyeleri olduğu halde yaptığı konuşmada aynen şöyle dedi:

"— Öncelikle randevu talebimize olumlu cevap vermek suretiyle bize zaman ayırdığınızdan dolayı, şahsım ve arkadaşlarım adına şükranlarımı sunarım.

TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu Üyeleriyle birlikte Başkanlar Kurulumuzu oluşturan, 28 işkolundan 32 örgütümüzün yöneticileri olarak buradayız.

Hükümetinizin kuruluşundan itibaren, hergün yüzlerce ve binlerce kişiyi heyetler halinde kabul ederek, kendileriyle görüşüyorsunuz.

Başbakan
DEMİREL,
Şevket
YILMAZ
ve Başkanlar
Kurulu
üyelerini
ilgiyle
karşıladı..

Bu yeni hükümetle siyasi hayatımıza ve ülke yönetimine önemli değişiklikler gelmiş olduğu gözden kaçmamaktadır.

Bu anlayışla şeffaf yönetim dediniz ve kapıları herkese açtınız.

Bundan mutluluk duyarız.

Biz de bugün sizi hem kutlamaya, hem de yılların birikimiyle kronikleşen önemli sorunlarımızı bir kez daha dile getirerek, beraberce çözüm yolları aramaya geldik.

Görüşmemizin olumlu geçeceğini ve iyi sonuçlar alınacağını umuyorum.

Ülke sorunlarından soyutlanamayacak karakterdeki bu sorunlarımızın halli için, makul süreli bir takvim düzenlemenizi bekliyoruz.

Emeğin sorunlarına kalıcı çözümler getireceğinize olan inancımızın esası, seçim meydanlarından başlamak suretiyle koalisyon protokolünde ve hükümet programında yer verdiğiniz demokrat fikirlerinizden ve umut verici vaatlerinizden kaynaklanmaktadır.

Şimdi bu vaatlerinizin gerçekleşmesi için, geriye sayma işlemi başlamıştır.

Ülkeyi güvenliğe-refaha ve çağdaşlığa kavuşturma amacıyla çıktığınız bu yolda, arkadaşlarımızın da hislerine tercüman olarak size engin başarılar diliyorum.

İşinizin kolay olmadığını biliyoruz.

Buna rağmen Sayın Başbakanım,

mevcut güçlükleri aşmamıza yardımcı olacak önemli nedenlerin de bulunduğunu hep birlikte görüyoruz...

Basınıyla ve örgütlü kitleleriyle önemli derecede kamuoyu desteğine sahipsiniz. Kurduğunuz koalisyon hükümetinin arkasında, yüzde 50'ye yakın seçmen çoğunluğunu bulunduran bir parlamento desteğiniz var. Bunlara ilâveten, şaşırtıcı güzellikte bir işbirliği ile iki büyük kitle partisi olarak, önemli vaatlerle işbaşındasınız.

Bugünkü durum, şimdiki görünümü itibarıyla hem ülkemiz, hem de iki siyasi parti için iyi bir şans ve fırsat yaratmıştır.

Bu şansını iyi değerlendirmemiz gerekiyor, kanısındayım.

Başta Anayasa olmak üzere, çalışma ve iş hayatını ilgilendiren yasalarla temel hak ve özgürlüklere ilişkin değişiklik önerilerimizi daha önce size bir dosya halinde sunmuştuk.

İsteklerimizi bugün de tekrarlarken, genelde şu hususların makul bir sürede gerçekleştirilmesini bekliyoruz:

1 — İnsana kasteden ve ülke bütünlüğüne göz diken dıştan kaynaklı terörist hareketler, kesinlikle önlenmelidir. Bu mücadele sırasında, toplumun tüm kesimlerinin ve bireylerin ülkemizin ve halkımızın çıkarına olacak şekilde birlikte hareket edeceklerine inanıyoruz. Terör eylemlerinin, kalkın-

mamış bölgelerimizin sorunlarını istismar vasıtası yapması doğru değildir. Aslında, Hükümetiniz, Güneydoğu olaylarına ve bu sorunun yarattığı rahatsızlığa doğru teşhis koymuş bulunuyor. İyi niyetle, insan haklarına saygılı ve hukukun üstünlüğü prensibine sadık şekilde yaklaştığınız bu sorunu, teröre meydan bırakmadan çözeceğinize de inanıyoruz.

2 — Yıllardır, dar gelirli milyonlarca ailenin baş belâsı olan yüksek enflasyonu yüzde 10'ların altına düşürmek için istediğiniz 500 günlük süre işlemeye başladı. Enflasyonu düşürmede ve fiyat hareketlerini frenlemede başarılı olmanızı bekliyoruz.

3 — Her kesimiyle örgütlü toplum, memurlara da sendikal hak dediniz ve ILO kurallarını uygulayacağınız vaadiyle bunları programınıza aldınız. Daha dün, bir meslek grubuna hitabederken, "Örgütlü toplum ülkenin kaderini eline alırsa, korkulacak birşey değil, istikrar olur.." dediniz. Ülkemizin geleceği açısından hepimizi sevindiren bu söz ve vaatlerin kuvveden fiile ulaştırılmasını bekliyoruz.

4 — 1980 öncesi hükümetleriniz döneminde oldukça ileri noktalarda bulunan hür sendikacılık, ➡

Başkan YILMAZ ve öteki işçi liderleri Başbakanlıkta toplantı salonuna doğru ilerliyorlar.

bugün tarihi bir anıdan ibarettir. Hür sendikacılık, 12 Eylül huku-ku ile rafa kaldırıldı. Yasak ve engeller elimizi kolumuzu bağladı. Dayandık, Yıllarca özellikle ya-saksız demokrasinin yerleşmesi uğrunda onurlu mücadeleler ver-dik. Ülkenin her yanından seslen-dik, ama iktidarda bulunanlar haklı önerilerimizi dikkate al-madılar.

1992'de sizden hür sendikacılık kurallarını yeniden işlerliğe ka-vuşturmanızı bekliyoruz. Hür ba-sın önündeki gereksiz engellerle grev yasaklarının kaldırılmasını is-tiyoruz.

- 5 — Kıdem tazminatı hakkına doku-nulmaksızın, işsizlik sigortası te-sisini ve ödemeyi dar gelirli çalışanların sırtından kaldıran gerçek bir vergi reformu getiril-mesini,
- 6 — Milli gelirin adilce paylaşımını ve açacağınız istikrar paretinizden, dar gelirliyi yeniden ezmeyecek gerçekçi önlemlerin çıkmasını is-tiyoruz. Özellikle istikrar önlemlerinizin, TÜRK-İŞ'in görüş ve önerileri yönünde yürürlüğe kon-ması en büyük dileğimizdir. Bu

vesileyle çalışma hayatı ve ben-zeri önemli konuların gündeme getirilmesi sırasında, TÜRK-İŞ'in önerilerine önemle yer vermeniz gerektiğine inanıyoruz.

- 7 — Daha önceki Başbakanlığınız dö-nemlerinde, TÜRK-İŞ'le hükümet arasında periyodik görüşmeler yapılır ve iyi sonuçlar alınırdı. Bu defa da, enaz ayda bir, bu tür top-lantıların sizinle veya tevkil ede-ceğiniz bir bakanla yapılmasının gelenekselleştirilmesi faydalı ola-caktır.
 - 8 — İşsizlik en büyük dertlerden biri halinde iken, işten çıkarmalar her geçen gün çığ gibi büyümektedir. Muvazaalı ve hileli metodlarla da-ha ucuz işçi çalıştırma amacına yönelik olarak, bazı büyük işlet-melerdeki hizmet ve üretim faali-yetleri taşıeron firmalara devredilmektedir. Böylece yıllan-mış işçiler işten atılırken, yerine asgari ücretle sigortasız ve özel-likle sendikasız işçiler alınmakta, bir taraftan iş güvencesi yokedi-lirken, öte yandan sendikasızlaş-tırma gayretleri ön plâna çıkmaktadır.
- Yasaya karşı hile yolunu seçen-

lere dur demenizi bekliyoruz ve işçi çıkarmaların yargı denetimi-ne tabi olmasını, aykırı davranan-lara ise yasal müeyyide getirilmesini ısrarla istiyoruz.

- 9 — Başta yerel yönetimlerde ve em-niyet tamirhanelerinde çalışanlar olmak üzere, çeşitli kamu kuru-luşlarında astronomik rakamlara ulaşan işçi alacaklarının tama-men ödenmesi için, ilgililere ke-sin talimat vermeniz gerektiğini de belirtmek istiyorum.

Yukandan beri sunduğum hususları özetlersek, çağdaş yönetim, hür sendi-ka, örgütlü toplum, sosyal adalet ve sos-yal devletin varlığını görmek istiyoruz.

İyi niyetli yaklaşımla bu hususların makul süreler içinde gerçekleşeceğine inanıyoruz.

Vatandaşa vadettiklerinizle icraa-tınızın aynı olması halinde, sizi destek-lemeye devam edeceğimizi, arzula-madığımız aksi durumlarda ise demok-ratik haklarımızı kullanarak uyarı ve eleştiri görevimizi yerine getireceğimi-zi de belirtmek isterim.

Umudumuz, bugünkü güç koşulla-ra rağmen, sorunların çözümünde ba-şarılı olacağınız yolundadır.

TBMM Başkanına

Ziyaret..

TBMM Başkanı Hüsamettin CİNDORUK, kısa bir süre içerisinde, Anayasada sendikal hareketlere ve işçi emeğine konmuş bütün engellerin kaldırılacağını bildirdi.

CİNDORUK, Şevket YILMAZ başkanlığındaki TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu Üyelerini 22 Ocak'ta kabul ederek bir süre görüştü. Kabulde konuşan **CİNDORUK**, Türk ekonomisinin çarkım Türk işçisinin çevirdiğini belirterek, şunları söyledi:

“— Türk işçisinin emeği kutsaldır, değerlidir. Bizim Anayasamız 1980'den sonra Türk işçisinin önüne engeller koydu. Sendikal hareketler önüne engeller çıkardı. Şimdi bu meclis, demokrasi meclisidir. Türk işçisi bu meclise güvensin. Kısa bir süre içerisinde Anayasada sendikal hareketler ve işçi emeğine konmuş bütün engellemeler kaldırılacaktır.”

CİNDORUK, sadece yasal düzenlemelerin yeterli olmadığını ifade ederek, Türk ekonomisinin kısa bir sürede doğurgan hale getirilmesi gerektiğini belirtti. TBMM Başkanı **CİNDORUK**, sözlerini şöyle tamamladı:

“— İşçimizin, çiftçimizin, memurumuzun, geniş halk kesiminin enflasyonist baskıdan etkilendiği açıktır. Henüz ücret

• **CİNDORUK, ANAYASA VE YASALARDA SENDİKAL HAREKETLERİ ENGELLEYEN HÜKÜMLERİN KALDIRILACAĞINI SÖYLEDİ.**

• **TÜRK-İŞ GENEL BAŞKANI YILMAZ; “HÜKÜMETİN BU DEĞİŞİKLİK VAATLERİNİN GERÇEKLEŞMESİNİ BEKLİYORUZ.” DEDİ.**

dengelerini kuramadık. Ancak yolumuz giderek açılmaktadır. Bu meclisin bir halk meclisi olması vasfı, çıkaracağı yasalarla tartışılmaz hale gelecektir.”

VAATLER UNUTULMASIN

TÜRK-İŞ Genel Başkanı **Şevket YILMAZ** da, çalışma hayatında birçok antidemokratik hüküm bulunduğunu, bu meclisin ise kısa zamanda bu uygulamalara

son vereceğini umduğunu bildirdi. Sendikal haklar konusunda da Anayasada birçok kısıtlamalar olduğunu belirten **Şevket YILMAZ**, seçim öncesi siyasi partilerin “Anayasayı değiştirme” yönünde verdiği sözleri unutmalarını istedi.

YILMAZ, hükümetin imzalanan ve imzalanacak olan uluslararası sözleşme hükümlerine aynen uyması gerektiğini hatırlattı.

TÜRK-İŞ yöneticileri, TBMM Başkanı CİNDORUK'la görüşme sırasında..

■ Çoğunu şahsen iyi bildiğiniz sorunlarımız tabii ki bunlardan ibaret değildir. Vaktinizi fazla israf etmemek düşüncesiyle satırbaşları halinde özetlediğim bu hususların gerçekleşmesi, çoğulcu ve katılımcı demokrasinin gereğidir.

Bu talep ve duygularımızla size ve şahsınızda değerli değerli hükümetiniz üyelerine başarı dilekleriyle saygılar

sunarım.”

BAŞBAKAN'IN SÖZLERİ...

Yılmaz'ın bu konuşmasından sonra Başbakanlıktaki yaşanan izdiham nedeniyle TÜRK-İŞ heyetinden özür dileyerek sözlerine başlayan Başbakan **DEMİREL** özetle şunları söyledi:

“— Siz konuşurken; sanki ben ko-

nuşuyormuşum gibi geldi. Söylediğiniz şeyleri yadırgamıyorum. Çünkü öteden beri söyleyegeldiğimiz şeyler... Bir şey gün gibi aşıkârsa, lâfı yayamanın gereği yoktur.. İsteddiğiniz şeyler, açık rejimin asgari talepleridir. Ancak dengelerin tümüyle bozulduğu, sorunların kronikleştiği bir ülkede hiç bir şey kolay değil.. Mayın tarlasının üzerinden geçiyoruz. Biraz zamana ihtiyacımız var..”

CALIŞMA
BAKANI'YLA
GÖRÜŞME

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket YILMAZ ve Yönetim Kurulu üyeleri, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı MOĞULTAY'ı makamında ziyaret ederek, İş Güvencesine ilişkin TÜRK-İŞ'in görüşünü verdi.

TÜRK-İŞ; İŞ GÜVENCESİ İÇİN BAKAN MOĞULTAY'A GÖRÜŞ BİLDİRDİ..

• MOĞULTAY: "Taahhütlerimizi yerine getiriyoruz.."

• YILMAZ: "Bazı eklerle iş güvencesi tasarısını destekliyoruz.."

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Mehmet MOĞULTAY TÜRK-İŞ yöneticileriyle yaptığı görüşmede iş güvencesi yasa taslağı ile ilgili olarak işverenlerce yapılan değerlendirmeleri üzüntüyle karşıladığını belirterek, kimseyi hasım olarak karşısına almadığını söyledi. MOĞULTAY, "10 yıldır Türkiye'de terazinin kaçırılan kefesini düzeltmeye çalışıyoruz" dedi.

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket YILMAZ ve Yönetim Kurulu üyeleri, 22 Ocak günü Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Mehmet MOĞULTAY'ı makamında ziyaret ederek, 1475 sayılı İş Yasası ile 2821 sayılı Sendikalar Yasasında değişiklikler öngören iş güvencesi yasa taslağı hakkındaki Konfederasyon görüşünü yazılı olarak kendisine verdiler.

MOĞULTAY, yaptığı konuşma-

da, işçi ve işverenlerle birlikte ortak düşüncenin Türkiye'de demokrasinin kurulması, çalışma barışının sağlanması ve insanların bugününün ve yarının güvence altına alınması olduğunu bildirdi.

Bu noktadan hareket edildiğinde aşılamayacak engelin bulunmadığını kaydeden MOĞULTAY, şöyle devam etti:

“Devlet millet için vardır. ■

SENDİKALAŞMA KAMU ÇALIŞANLARININ HAKKIDIR

Türkiye Maden Mühendisleri Odasının çağrısı üzerine Oda yöneticilerine TÜRK-İŞ'in kamu çalışanlarına sendika, toplu sözleşme ve grev hakkı tanınması çalışmaları hakkında bilgi veren TÜRK-İŞ genel Eğitim Sekreteri Mustafa BAŞOĞLU "Biz TÜRK-İŞ olarak yıllardan beri ulusal ve uluslararası plâtlformlarda kamu çalışanlarına ILO kurallarına uygun teşkilatlanma ve buna bağlı olarak toplu sözleşme ve grev haklarının tanınması mücadelesini sürdürüyoruz." dedi.

Ülkemizde uzun yıllar işçi-memur ayrımı tartışması olarak bilinen bu konuya bugüne kadar kalıcı bir çözüm getirilememesinin sebeplerini belirten BAŞOĞLU : "Yeni hükümetin sorunu çözme vaadini olumlu bir gelişme sayıyoruz. Bu vaadin gerçekleşmesinin takipçisi olacağız" dedi.

BAŞOĞLU kendisine yöneltilen soruları da cevaplandırarak "sorunun çözümü için herkesle işbirliği yapmaya hazırız" dedi.

■ Biz, milletin devletteki avukatıyız. Hükümet programımız çalışma barışının kurulması üzerine inşa edilmiştir. 10 yıldır Türkiye'de terazinin bozulan kefesini düzeltmeye çalışıyoruz. Güçsüzlerin ve insanların zorlanmamasına, emeğin ezilmemesine çalışıyoruz. Bundan işverenlerin ürkmemeleri gerekir. Her olayda tarafları dinliyorum. Taraflardan kaçırarak, kendi mantığımızla yaptığımız doğrudur, demiyoruz. İşverenlerin taslağı okumadan verdikleri aceleci beyanlarını anlayışla karşılıyorum. Biz kimseyi hasım olarak karşımıza almıyoruz. 60 milyonluk Türkiye'yi düşünüyoruz."

Türkiye'de çalışma barışını oluşturmaya ve sendikal hakları ILO standartlarına uydurmaya çalıştıklarını anlatan Mehmet MOĞULTAY, bazı işverenlerin, bu standartları eleştiren görüşlerine katılmadığını kaydetti.

Çağdaş bir dünyada, üyesi oldukları, altına imza attıkları kuruluşların gereklerini, insan haklarının gereklerini yapmak ve ILO standartlarını getirmek zorunda olduklarını vurgulayan Çalışma Bakanı MOĞULTAY, bunun sadece bize has bir olay değil, çağdaşlığın, demokrasinin, özgürlükçülüğün bir gereği olduğunu söyledi.

ILO'nun temelinde uzlaşmanın ve özgürlüğün yattığına dikkati çeken Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı, şöyle devam etti:

"— Türkiye'de özgürlüklerin harmanını yapmak istiyoruz, uzlaşmak istiyoruz. Onun için aklımın köşesinden geçmez, işvereleri hasmane kabul edip yasa hazırlamak. Bu şekilde değerlendirmelerini üzüntüyle karşılıyorum. Getirmek

istediğimiz felsefe, Türkiye'de hukukun üstünlüğünü sağlamaktır. İşten çıkarmalarda takdir hakkını bakanlık olarak biz kullanmıyoruz. Bu tür işlemleri yargı denetimine tabi tutmak, hukuk devletinin gereğidir. Haksızlık, keyfîlik subjektif kavramlardır. Bunun takdiri kime ait olacak? Burada ortak görüş yargı güvencesidir."

Mehmet Moğultay, Türkiye'nin önündeki engelleri, duvarları barikatları kaldırmaya çalıştıklarını, insanımızla barışmak ve kokuşmak, insanları devletin sahiplendiğini göstermek istediklerini belirtti.

Çalışma yaşamındaki engellerin bir kısmının 12 Eylül anayasası ile getirildiğini, ancak bunları değiştirmek için sayısız çoğunluklarının bulunmadığını kaydeden Moğultay, buna rağmen, Anayasa değişikliğine ilişkin bir teklif hazırlayarak meclise sunacaklarını ve insan haklarından, özgürlüklerden ve yasaksız bir demokrasiden dem vuran herkesi, her siyasi partiyi bunu imzalamaya çağıracaklarını söyledi.

TAAHHÜDÜMÜZ VAR

Moğultay, şöyle konuştu:

"— ILO toplantısına katıldığımız zaman, belirli bazı sözleşmelerin imzalanması ya da uygulanması olanağı yoksa, bu Anayasadan kaynaklanıyor. Ama niyetimiz, bütün yasakları ortadan kaldırmaktır. Önümüzdeki Anayasa engeline rağmen, yönetici olarak takdir hakkımıza giren konularda da davranışlarımızla bu engeli kaldırmaya çalışacağız. Anayasa engeli olmayan konularda da yasal düzen-

leme yapacağız.

İşverenler (birlikte hazırlanmalı) diyor. Böyle bir kural yoktur. Ben millete taahhütte bulunmuyum. Ben iktidarım. Hazırlıklar yaparım. Bunu da, taraflarla tartışırım. Hiçbir kompleksim yoktur. Yanlışsa düzeltiriz, eksik yapmışsak tamamlarız. Ama, sonuçta çalışma barışı, sosyal barış, demokrasi özgürlük için çalışıyoruz."

Moğultay, önümüzdeki günlerde konunun daha ayrıntılı olarak tartışılması amacıyla işçi ve işveren taraflarının katılımıyla bakanlıkta bir toplantı düzenleyeceklerini de açıkladı.

YILMAZ'IN SÖZLERİ

Türk-İş Genel Başkanı Şevket Yılmaz da, yasa taslağında kendileri açısından yanlışlıklar bulunmadığını belirterek, ancak bazı eklemelerin yapılması doğrultusundaki görüşlerinin de önerileri açısından dikkate alınmasını istedi.

Bazı işveren kuruluşlarının, bakanlığın bu olumlu çalışmalarının hayata geçirilmemesi amacıyla, bakanlar, meclis komisyonları ve parlamento nezdinde girişimlerde bulunabileceğini kaydeden Yılmaz, bu gayretlerin çalışma barışını engelleyeceğini söyledi.

Şevket Yılmaz, işsizlik sigortası konusunda bakanlığın yapacağı hazırlık çalışmalarının da kendilerine verilmesinden memnunkluk duyacaklarını ifade ederek, bunun kazanılmış hak olan kıdem tazminatıyla bağdaştırılmasının doğru olmayacağını hatırlattı.

HUKUKÇULAR TOPLANTISI

- TÜRK-İŞ'teki toplantıda "İş Güvencesi" yasa tasarısı üzerindeki görüşler saptandı..

Hukukçular toplantısı TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket YILMAZ'ın başkanlığında başladı ve Genel Eğitim Sekreteri BAŞOĞLU ile devam etti...

İŞ GÜVENCESİ TASARISI GÜNDEMDE

- TÜRK-İŞ'in önerisi Çalışma Bakanına yazılı olarak verildi...

“İş Güvencesi” yasa tasarısı üzerinde konfederasyonun görüşlerini belirlemek üzere düzenlenen toplantıya, Türk-İş ve üye sendikaların hukuk danışmanları katıldılar.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından hazırlanan tasarı konusunda Konfederasyonun da konuya ilişkin görüşlerini belirtme istemi üzerine düzenlenen toplantıda söz alan hukukçular,

iş güvencesinin sağlanması açısından getirilen hükümlere genellikle olumlu baktıklarını dile getirdiler. Türk-İş'te yapılan toplantıyı takiben, bu konudaki Konfederasyon görüşü, bir yazı ile 22 Ocak'ta yazılı olarak Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanına verildi.

TOPLANTIYA KATILANLAR:

17 Ocak tarihinde düzenlenen hukukçular toplantısı, açılıшта Genel Başkan Şevket Yılmaz'ın, müteakiben de Genel Eğitim Sekreteri Mustafa Başoğlu'nun başkanlığına çalışmalarını sürdürdü.

Bir gün süren toplantıya, Türk-İş ve sendikaları temsilen katılan hukuk danışmanları şunlar:

Av. Hüseyin Ekmekçioğlu, (Türk-İş), Av. Metin Bayyar (Likat-İş ve Tümtis), Av. Rıza Yeşildağ (Koop-İş), Av. Arda Şaylan (Basın-İş), Av. Akif Kurtuluş (Teşkoop-İş ve Bass), Av. Mebrure Genç (Yol-İş), Av. Doğan Duman (Kristal-İş), Av. K. Levent Balcı (Belediye-İş), Av. Mithat Sahillioğlu (Haber-İş), Av. Erol Akçakaya (Sağlık-İş), Av. Muzaffer Balsöz (Tezkoop-İş), Av. Erbaşar Özsoy (Harb-İş), Av. Önder Aker (Genel Maden-İş), Av. Sevim Özsoy (Teksif), Av. Sacit Karatoprak (Teksif), Av. Cemil Günday (Tes-İş), Av. Özen Erkanlı (Tes-İş),

Toplantıya TÜRK-İŞ ve üye sendikaların hukuk danışmanları katıldı (üstte ve altta)

TÜRK-İŞ'teki toplantıya katılan hukuk danışmanlarından bir grup.

Av. Ünsal Ülgen (Tarım-İş), **Av. S. Atilla Özgen** (Basisen), **Av. Meliha Selvi** (Harb-İş), **Av. İrfan Bahar** (Basın-İş), **Haber-İş ve Çimse-İş**, **Av. Adil Gündüz** (Koop-İş), **Av. Neyzar Aydıncık** (Dokgemi-İş), **Av. Süleyman Bayram** (Petrol-İş), **Av. Günfer Çelikman** (T. Denizciler), **Av. Kaya Ferit Gülboy** (Tekgıda-İş), **Av. A. Vefa Güntürkün** (Demiryol-İş), **Av. Ünal Bedir** (Türk-Metal) ve **Av. Resul Altınışık** (Türk-Metal).

BAKANLIĞA GÜRÜŞ BİLDİRİLDİ..

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından hazırlanan yasa tasarısı ile ilgili olarak TÜRK-İŞ'in görüşü Bakanlığa bildirildi. 1475 Sayılı İş Yasası ile 2821 Sayılı Sendikalar Yasasında yapılmak istenen değişiklik ve düzenlemelerle ilgili

"iyileştirici" öneriler Bakanlığa bildirildi.

TÜRK-İŞ'in Çalışma Bakanlığı'na verdiği yazıda, İşverenlere sınırsız ve mutlak fesih hakkı taniyan mevcut düzenlemelerin "sosyal devlet" ilkesi ile bağdaşmadığı, iş hukukunun genel ilkesine aykırı bulunduğu, çalışma barışının kalıcı biçimde yerleşebilmesi ve ülke kalkınmasının sağlıklı temellere oturtulabilmesi için öncelikle iş güvencesinin sağlanması gerektiği vurgulanarak şöyle denildi:

"- Özlenimi çektiğimiz "işçinin keyfi işten çıkarmalara karşı korunması ve çalışma güvencesinin yargı denetimi altına alınması" konusunda Bakanlığınızca başlatılmış olan girişimi prensip olarak benimsemekte ve yasalaşması için gerekli tüm desteği sağlama konusunda kararlılık içinde hareket

edilecektir.

Uygur ve çağdaş bir dünyada herkesin gönülden destekleyeceği - işçinin haksız ve geçersiz sebeplerle işten çıkartılmasına karşı yasal güvenceye kavuşturulması- girişiminizin, bazı çevrelerce birtakım inandırıcı olmayan gerekçeler ileri sürülerek engellenmek isteneceği bilinmektedir. Bu çevreler, iş hukuku sahasında gerçekleştirilmek istenen tüm çağdaş ve sosyal iyileştirmelerin her zaman karşısında olmuşlardır. Ancak, görülmüşdür ki ve kabul edilmiştir ki, kalkınmanın temel faktörü insandır ve insan emeğinin korunmasıdır. Bu noktada gözardı edildiği sürece toplumlar da sosyal barış sağlanamayacağı gibi istikrarlı kalkınma da gerçekleştirilememiştir.

Konfederasyonumuz, gerçek anlamda işçinin haksız ve sebepsiz olarak işten çıkarılmalarına karşı bağımsız yargı denetimi getirilmesini sonuna kadar savunmakla beraber, ülkemizde çalışma barışının kalıcı kılınması ve demokrasimizin katılımcı nitelik kazanabilmesi için bu iyileştirmeyi tek başına yeterli görmemektedir. İş güvencesinin tamamlayıcısı olan işsizlik sigortası ile çalışma hayatını doğrudan ilgilendiren yasaların, (başta ANAYASA olmak üzere) bir bütün olarak ele alınması ve tamamının gözden geçirilerek çağın gereklerine uygun hale getirilerek çalışma hayatının tüm yasaklardan arındırılmasını, talep etmektedir."

Toplantıya katılan hukuk danışmanları çalışma anında...

Şevket YILMAZ, BAYDUR'u cevaplandırdı:

“KEYFİ İŞTEN ÇIKARMA YOKSA, YARGIDAN KORKMAK NİYE?”

Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu Yönetim Kurulu Başkanı Refik BAYDUR'un Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Mehmet MOGULTAY'ı ziyareti sırasında keyfi işten çıkarmaların önlenmesi amacıyla yapılmak istenen yasal değişiklik konusundaki sözleri TÜRK-İŞ'te tepki ile karşılandı.

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket YILMAZ, konuyla ilgili olarak 31 Ocak günü yaptığı açıklamada, “Keyfi işten çıkarma yok diyen Sayın BAYDUR, konunun yargı kararına bağlanmasından niye gocunuyor” dedi.

Şevket YILMAZ şu açıklamayı yaptı:

“1991 yılının başından itibaren çeşitli işkollarında kitleler halinde işçi çıkarmaları sürmektedir. Çoğu sendikalaştığı için çıkarılan işçilerin yanı sıra, toplu sözleşmelerle ücretleri arttığı için çıkarılmalar onbinleri bulmaktadır.

İşverenler, kıdemli ve yüksek ücretli işçileri çıkarıp, asgari ücretle yeni işçi almaktadırlar. Bu da göstermektedir ki; toplu işçi çıkarmalarının ardında ucuz işçi çalıştırma arzusu yatmaktadır.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca 1475 ve 2821 sayılı Yasalarda iş güvencesi için yapılmak istenen değişiklik, TİSK'i telâşlandırmış, Sayın BAYDUR adeta suçüstü yakalamanın telâşı ile keyfi işten çıkarma olmadığını öne sürmüştür.

Oysa, yapılacak değişiklikte işten çıkarmaların yargı kararına bağlanması öngörülmektedir. Ger-

çekten keyfi çıkarma yoksa, yargının karar vermesinden niye gocunuyorlar?

Sayın BAYDUR sendikalı olduğu diye çıkarılan, yerlerine sendikaya girmeme taahhüdü ile işçi alan işverenleri bilmiyor mu?

Bunlar da yetmiyor, Check-

Off'un ve kıdem tazminatının kaldırılmasını isteyebiliyorlar.

Sonra da zaman zaman sosyal uzlaşmadan söz ediyorlar.

Sayın BAYDUR'un dünkü beyanı, çalışma barışının hangi şartlarla korunabileceğini de göstermektedir.”

ÇAĞDAŞ HUKUKÇULAR DERNEĞİ YÖNETİCİLERİNİN TÜRK-İŞ'İ ZİYARETİ..

Çağdaş Hukukçular Derneği Yöneticileri TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket YILMAZ'ı ziyaret ederek, demokrasinin daha sağlıklı işleyebilmesi için yapılması gereken yasal düzenlemeler konusunda görüş alış-verişinde bulundular...

Ocak ayı başında TÜRK-İŞ'i ziyaret eden Çağdaş Hukukçular Derneği yöneticileri, TÜRK-İŞ Genel Başkanı Yılmaz ile 1982 Anayasa'sında yapılması gereken yasal düzenlemelere ilişkin fikir teatisinde bulundular. Toplantıda, Çağdaş Anayasa konulu sempozyum hakkında da görüşler belirtildi.

YILMAZ basın toplantısında İzmir Belediyesi'nde işten çıkarmalar konusunda Belediye Başkanı Çakmur'u sert bir biçimde eleştirdi.

İzmir'den yürüyüşe geçen işçileri desteklendiğini belirten Şevket YILMAZ :

“BELEDİYELERDEN ATILAN İŞÇİLERİN İŞLERİNE İADELERİNİ İSTİYORUZ..”

Türk-İş Genel Başkanı Şevket Yılmaz, 24 Ocak günü Genel Merkezde düzenlediği basın toplantısında çeşitli işçi sorunlarına temas etti ve özellikle İzmir Büyükşehir Belediyesinden çıkarılan 405 işçinin aynen işlerine iadesi için başlatılan girişimlerin sürdürüldüğünü söyledi.

Belediye-İş Sendikası Genel Başkanı Fuat Alan'la birlikte düzenlenen basın toplantısında, bazı sendika genel başkanları da hazır bulundu.

İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Yüksel Çakmur'un işçilere karşı takındığı olumsuz tavır örneklerle sergileyen konuşmasında, İzmir'den Ankara'ya doğru yürüyüşe geçen işçilerin Konfederasyon ve üye sendikalar tarafından desteklenmesine işaret eden Şevket Yılmaz, daha sonra şöyle devam etti:

“— İzmir Büyükşehir Belediyesinde çalışırken, uğradıkları haksızlığa tepki gösterdikleri için işten çıkarılan TÜRKİYE BELEDİYE-İŞ Sendikamızın üyesi 405 işçimizin, seslerini kamuoyuna duyur-

mak amacıyla başlattıkları İzmir-Ankara yürüyüşünün çetin kış şartlarına rağmen sürdüğü bilinmektedir.

Öncelikle bu işçilerimizin işten çıkarılmalarına gerekçe gösterilen direnişin nedenleri üzerinde durmak istiyorum.

İzmir Büyükşehir Belediyesi, bu arkadaşlarımızın ücretlerini, ikramiyelerini ve sosyal yardımlarını aylarca ödemiş, gerek TÜRKİYE BELEDİYE-İŞ Sendikamızın, gerekse Konfederasyonumuzun bu yoldaki tüm girişimleri sonuçsuz kalmıştır.

Kendisine sosyaldemokrat sıfatını yakıştıran, ücret ödemediği işçi çalıştırma hakkına sahip olduğunu zanneden İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Yüksel ÇAKMUR, bu demokratik direnişi bahane ederek Eylül/1991'de bu arkadaşlarımızın iş akitlerini ihbarsız ve kıdemsiz fesh'etmiştir.

İşin garip tarafı, iş akdi fesh'edilenler arasında yıllık ücretli iznini kullanan, hasta olduğu için istirahatli olan işçiler de vardır.

ÇAKMUR'un, eylemin kanunsuzluğunu tesbit ettirmek amacıyla açtığı dava Yargıtayca esastan reddedilmiştir.

O tarihten bu yana iyiniyetli girişimlerimiz sürmüştü, fakat sonuç alınamamıştır.

İş akitleri fesh'edilen 405 işçimiz, kamuoyu yaratmak ve ilgilileri sorunun çözümüne için harekete geçirmek amacıyla 7 Ocak Salı günü İzmir'den Ankara'ya yürüyüşe başlamışlardır.

Hava şartlarına rağmen onurlu yürüyüşlerini sürdüren işçilerimiz, dün Afyon'un İçhisar Kasabasına gelmişler, bugüne de yürüyüşlerini sürdürmeleri beklenmektedir.

ÇAKMUR'UN ÇARPIK ZİHNİYETİ

Büyükşehir Belediye Başkanı ÇAKMUR, TÜRKİYE BELEDİYE-İŞ Sendikamız Başkanı Sayın Fuat ALAN'a sorunun çözümüne için diyalog çağrısında bulunmasının ertesi günü, gazetelere büyük

ilanlar vererek, aklın alamayacağı suçlamalarla kendisini temize çıkarma telâşına düşmüştür.

Sizlere dağıtılan bu ilânda Yüksel ÇAKMUR "Sosyaldemokrat anlayışımızın bir gereği olarak yasal her hakkın aranmasına EVET diyor, destekliyoruz" demektedir.

Bu nasıl sosyaldemokrat anlayıştır ki; aylarca ücret ve ikramiyeleri ile sosyal yardımlarını, fazla mesailerini vermediği işçilerin hak aramasını yasal olarak haklı görmüyor?

Son derece çirkin, çirkin olduğu kadar korkunç bir iddia da, bu yürüyüşün SHP kurultayına çeyrek kala yapılmasının, Kurultayı baskı altına almak amacıyla yönelik olduğudur.

Böyle saçma bir iddiayı ilânlarla öne sürece kadar çaresizlik içinde kalmış bir Belediye Başkanına söylecek söz bulmak güçtür.

Ne Konfederasyon olarak, ne TÜRKİYE BELEDİYE-İŞ Sendikası ve yürüyen işçiler olarak bizim SHP Kurultayı ile hiçbir ilgimiz yoktur ve kendi işlerimize dışarıdan müdahaleyi sevmediğimiz gibi, başka kuruluşlara da müdahaleyi asla düşünmeyiz.

Aç çalışmaktan bitkin düşen insanların direnişini KENT TERÖRÜ olarak nitelleyen, fakat bir çırpıda 405 ailenin sefaletle itilmesini haklı gösteren ÇAKMUR, bir de İzmir Büyükşehir Belediyesi aleyhine kamuoyu yaratmak istendiğini söylemektedir.

ÇAKMUR'u İzmir halkı yakından tanımıştır. İzmir halkının bu kişi hakkındaki olumsuz yargısını hiçbir hareket daha yukarıya çekemez.

İzmir halkına 10 gün süre ile hizmet götürülemediği ise, bunun suçlusu ücretini alamayan işçiler değil, bu işçileri bedava çalıştırmak isteyen ÇAKMUR zihniyetidir.

Yürüyüşlerini sürdüren 405 işçimizi sendikamız ve Konfederasyonumuz sonuna kadar destekleme kararlılığındadır.

Yüksel ÇAKMUR'un sosyaldemokrat maskesini indirmek için ne gerekiyorsa bugün de, yarın da, yerel seçimler sırasında da yapılacaktır.

ANKARA/Keçiören ve Sincan Belediye Başkanları için de bu sözlerimiz geçerlidir.

Aynı sıkıntılar, bu iki belediyede de cereyan etmektedir.

Yine çeşitli belediyelerdeki işçi alacaklarının yekunu ise 400 milyar lirayı bulmuştur ve bunların bir an önce ödemesi kaçınılmazdır.

Yurtiçi Kargo Servisi A.Ş. işyerlerinde çalışırken, sebatsız yere işten atılan 800

ERDİĞİM HİZMET DE VERECEĞİM HESAP DA İZMİR'E, İZMİRLİLER'E

İZMİR'DEN ANKARA'YA YÜRÜYEN İŞÇİLER DEĞİL, "KENT TERÖRÜ"DÜR.

**5 ay süren
suskunluk
SHP**

**Kurultay'na
çeyrek kala
sona erdi:
Eylemci işçiler
Ankara'ya
yürüyorlar.**

Sosyal demokrat anlayışımızın
bir gereği olarak yasal
her hakkın aranmasına "evet"

Yasal yoldan elde
edilecekleri
hiçbir şey yok.

Amaç SHP Kurultay'ını baskı altına
almak, partilerin politik
kaygılarından yararlanmak, bu
kaygıları dindirmek, İzmir
Büyükşehir Belediyesi aleyhine
kamuoyu yaratmak.

Bu yürüyüşün gerisinde
İzmirde 10 gün boyunca
estirdikleri
"kent terörü" var.

Bu yürüyüşün gerisinde

Hizmetim de, hesabım da
İzmirli'lere...

10 gün boyunca 2.5 milyon insanın
kan kusturan, 25 milyarlık zarara
neden olanlar işe geri alınsan,
İzmirli'ye nasıl hesap
verebilirim?

Hukuk devletinde
yaşıyoruz.

İşe geri dönmek
talepleri maddi
edilmedi.

İŞTE ÇAKMUR ZİHNİYETİ..

İzmir Belediye Başkanı Yüksel ÇAKMUR, işçi direnişine karşı gazetelere boy boy ilan vererek, kendisini haklı imiş gibi göstermek gayreti içine girdi. İzmir'de Ankara'ya yürüyen işçileri "kent terörü" estirmekle suçluyor.. İş akitleri ihbarsız ve kıdemsiz olarak feshedilen "yürüyen" bu işçiler arasında yıllık ücretli izin kullanan ve hasta olduğu için istirahatli olanlar da var.. ÇAKMUR'un bu eylemin kanunsuzluğunu tesbit ettirmek amacıyla açtığı dava da, Yargıtay'ca esastan reddedilmiştir.

İşte ÇAKMUR'un gazetelere verdiği ilanı.. Kamuoyunun takdirine sunuyoruz.

arkadaşımızın tekrar işe dönmek için başlattıkları "İŞYERİNDE BEKLEME" eylemi de bugün 19'uncu günündedir.

Bu işçiler, Konfederasyonumuz üyesi TÜMTİS Sendikasına üye oldukları için işten çıkarılmışlardır.

Sendika gerekli yasal yollara başvurmuştur.

Ancak; bu iki olay ve örneklerini çoğaltmanın mümkün olduğu işten çıkarılmalar karşısında, emekten yana yasal düzenlemeler konusundaki ısrarımızda ne kadar haklı olduğumuz görülmektedir.

Ayrıca, Mersin'deki Toros Gübre tesislerinde çalışan 400 LİKAT-İŞ üyesi işçi de

iştaş çıkartılmışlardır. TGS, TEKSTİL, METAL ve YOL-İŞ'te üyelerimiz yoğun şekilde işten çıkartılmayla karşılaşmaktadır.

FUAT ALAN'IN SÖZLERİ

Basın toplantısında söz alan Belediye İş Sendikası Genel Başkanı Fuat Alan da kısa bir açıklamada bulunarak, başlattıkları yasal girişimlerden sonuç alınmadığı takdirde, Türk-İş'in öncülüğünde ve disiplin içinde eylemlere başlayacaklarını bildirdi. Fuat Alan, yıllanmış kadrolu işçilerin işten atılmalarının mantıkla bağdaşır tarafı bulunmadığını kaydederek "Bu işçilerin yeniden istihdam edilmelerinden başka çözüm düşünmüyoruz." dedi.

İŞÇİLERİN SORUNLARI ÇÖZÜMLENDİ..

İzmir Belediyesi'nde çalışırken Büyük Şehir Belediye Başkanı Yüksel ÇAKMUR tarafından işlerinden ihbarsız ve kıdem tazminatsız şekilde atılan 405 işçinin 7 Ocak'ta başladığı Ankara Yürüyüşü, 2 Şubat gecesi, 28 gün sonra işçilerin istemleri doğrultusunda çözümlendi ve işçiler otobüslere binerek İzmir'e döndüler.

YILMAZ : "İŞÇİLER AMACINA ULAŞTI."

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket YILMAZ, yürüyüşçü işçilerin eylemlerine son vermesi üzerine yaptığı açıklamada "işçilerin amacına ulaştığını", belirterek şöyle dedi:

"Bu kar-kış'da İzmir'de Ankara'ya yürüyen arkadaşlarımızın eylemi, 9 bakanın katıldığı toplantıda teminat verilmesi üzerine, sona ermiştir. İşçiler amacına ulaşmıştır. Bu sorunun çözümü konusunda tüm sendikacı arkadaşlarıma göstermiş olduğu çabalarından dolayı teşekkür ederim."

İzmir'li işten atılan Belediye işçilerinin başladığı "İŞİMİ, EKMEĞİNİ, ONURUMU İSTİYORUM" yürüyüşü sırasında TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket YILMAZ ve Yönetim Kurulu üyeleri işçilerin sorunlarıyla sürekli ilgilenerek, başta sağlık sorunları olmak üzere haklarının iadeleri konusunda gerekli girişimlerde bulundular. Ankara'ya 130 kilometre kala Sivrihisar yakınlarından itibaren sürekli işçilerle temas kuran TÜRK-İŞ Genel Mali Sekreteri Enver TOÇOĞLU ve Genel teşkilatlandırma Sekreteri Mehmet BAMYACI, onlara moral verici konuşmalar yaptılar.

HÜKÜMETLE YAPILAN TEMASLAR..

2 Ocak günü Ankara yakınlarında petrol tesislerinde konaklayan işçilerin sorunların Çalışma Bakanı Mehmet Moğoltay Devlet Bakanı Erman ŞAHİN ve SHP Genel Sekreteri Cevdet SELVİ'nin katıldığı toplantıda görüşüldü. TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket YILMAZ ve Yönetim Kurulu Üyeleri ile BELEDİYE-İŞ Yönetim Kurulu Üyelerinin gece 22.00'de Devlet Bakanı Erman ŞAHİN'in makamında 9 Bakan'ın katıldığı saat 00.30'a kadar süren toplantıda çözümlendi. Yürüyüşçü 15 işçinin de bulunduğu bu toplantıya Devlet Bakanları; Ömer BARUTÇU, ve Mehmet KAHRAMAN, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Mehmet MOĞOLTAY, Milli Eğitim Bakanı Köksal TOPTAN, İçişleri Bakanı İsmet SEZGİN, Milli Savunma Bakanı Necdet AYAZ ve SHP Genel Sekreteri Cevdet SELVİ ve Genel Sekreter Yardımcısı Ethem CANKURTARAN'da bulundu.

Toplantıda tazminatsız şekilde iş akitleri İş Kanunu'nun 17/2'ye göre sona eren işçilere yasal haklarının ödenmesi ve İzmir'de Çevre belediyelerde işbaşı yaptırılacakları teminatı verildi.

İşçiler olayın aydınlığa kavuşması üzerine otobüslere binerek Ankara'da İzmir'e hareket ettiler.

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket YILMAZ 3 Şubat pazartesi günü BELEDİYE-İŞ yöneticilerinin de hazır bulunduğu Ankara'da Genel Merkezleri bulunan sendika Genel Başkanlarıyla bir toplantı yaparak, yürüyüşçü Belediye işçilerinin sorunlarının çözümü konusundaki ge-

lişmeler hakkında bilgi verdi. YILMAZ, sorunun çözümü konusunda başta kendisi olmak üzere Yönetim Kurulu üyelerinin gece sabaha kadar uyumadıklarını sonucun alınması konusunda sürekli bir gayret içinde bulunduğunu söyledi. Toplantıda Toçoğlu, Bamyacı ile Belediye-İş Genel Başkanı Alan'da bu konuyla ilgili gelişmelere ilişkin görüşlerini açıkladılar.

ALAN'IN BASIN TOPLANTISI

BELEDİYE-İŞ Genel Başkanı Fuat ALAN 4 Şubat günü bir basın toplantısı düzenleyerek İzmir-Ankara Yürüyüşü sırasında gösterilen ilgi nedeniyle TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket YILMAZ başta olmak üzere Yönetim Kurulu üyelerine teşekkür etti. ALAN, İzmir-Ankara yürüyüşü amacının yeniden işe dönmek olduğunu, bunun da devlet güvencesi ile sağlandığını belirterek "Her olayda tahrik fırsatı arayan çevreler umduklarını bulamayınca, karalama yönetime başvurdular. İşçilerle birlikte alınan karara gölge düşürmek kimseye yarar getirmez" dedi.

Yürüyüşçü işçi sağlık kontrolünden geçiyor...

ICFTU ve TUAC TEMSİLCİLERİ TÜRK-İŞ'TE..

TUAC
OECD
■ CSC
OCDE

Uluslararası Hür Dünya İşçi Sendikaları Konfederasyonu (ICFTU) nun ILO nezdindeki Cenevre Temsilciliği Direktörü Eddy LAURİJSSEN, 17 Ocak günü TÜRK-İŞ Genel Merkezini ziyaret ederek, Genel Başkanı Şevket YILMAZ'la görüştü. Görüşmede, Genel Mali Sekreter Enver TOÇOĞLU ile Genel Eğitim Sekreteri Mustafa BAŞOĞLU da bulundu.

Beraberinde, OECD nezdindeki Sendikal Dayanışma Komitesi (TUAC) Genel Sekreter Yardımcısı Andreas BOTSCH olduğu halde TÜRK-İŞ'e gelen Eddy LAURİJSSEN, Türkiye'deki sendikal çalışmaların geliştirilmesi yolundaki görüşlerini de belirtti ve bu konuda yeni hükümetten büyük beklentileri olduğunu açıkladı.

SENDİKASIZLAŞTIRMA GAYRETLERİ VAR

• **ICFTU'nun ILO Temsilcisi Laurijssen ve TUAC Genel Sekreter Yardımcısı Botsch, Genel Başkan Yılmaz'la görüştü.**

• **LAURİJSSEN : "ILO'nun yeni hükümetten önemli beklentileri var."**

• **YILMAZ : "Türkiye'de işçileri sendikasızlaştırma çalışmaları giderek büyük rahatsızlık yaratıyor.."**

Görüşmede, TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket YILMAZ, ülkemizde işçileri sendikasızlaştırma yolunda çeşitli yollara başvurulduğunu hatırlattı ve son günlerde bu gibi gayretlere basın sektöründe de rastlandığına dikkati çekti.

latti ve son günlerde bu gibi gayretlere basın sektöründe de rastlandığına dikkati çekti.

ICFTU ve
TUAC
temsilcileri;
Eddy
Laurijssen
ile Andreas
Botsch'un
TÜRK-İŞ
Genel
Başkanı
Şevket
YILMAZ'ı
ziyaretileri
sirasında
TOÇOĞLU ve
BAŞOĞLU da
bulundu.

► İşçiye yarar sağlayan güçlü sendikacılığın işverenlerce istenmediğine işaret eden TÜRK-İŞ Genel Başkanı **YILMAZ**, Konfederasyon ve üye sendikalar olarak sendikasızmaya yönelik çalışmalara karşı tüm güçleriyle mücadeleye devam edeceklerini vurguladı ve gerektiğinde bu konuyu uluslararası plâtlformlara götüreceklərini söyledi.

Şevket YILMAZ, sendikasızmaya yönelik çalışmaların yurdumuzdaki işsizliği daha büyük boyutlara çektiğini vurguladı. **YILMAZ**, buna karşılık, işsizliğin azaltılmasına yönelik her türlü çabayı ise destekliyeceklerini bildirdi.

Şevket YILMAZ, şöyle devam etti:

“— Şu anda, basında dahi gazete sahiplerinin büyük ölçüde sendikasızmaya girişimleri vardır. İşçileri sendikasızmaya sokmak için paravan, taşeron şirketler kurulduğunu görüyoruz. Milliyet'te olduğu gibi. Burada işverenlerin amacı, toplu sözleşme yapılan işyerini ikiye bölmek ya da bir bölümünü başka işverene satmak suretiyle toplu sözleşme yapılmasını önlemek. İşveren, işçiyle sözleşmesini yenilerken ya da paravan şirkete işçi alırken kendisinden sendikaya üye olmaması konusunda imzalı kağıt almaktadır. Bütün bunlar gözönünde bulundurulduğunda Türkiye'nin güçlü sendikacılığa ihtiyacı vardır.”

Genel Başkan **Şevket YILMAZ**, bir soru üzerine, basındaki sendikasızmaya girişiminin ILO'ya götürülmesi konusunu ICFTU temsilcisiyle görüşeceklerini de belirtti.

HÜKÜMETTEN BÜYÜK BEKLENTİLERİMİZ VAR

ICFTU Temsilcisi **Eddy LAURİJSSEN** de, ILO ve ICFTU'nun Türkiye'nin

durumunu birkaç yıldır yakın bir şekilde izlediğini hatırlattı.

ILO'nun, Türkiye'de örgütlenme özgürlüğüne ve toplu pazarlık hakkına, özellikle memurların ve öğretmenlerin sendikal örgütlenme haklarına getirilen kısıtlamaların ve çeşitli bahnelerle bazı sektörlerde uygulanan grev yasaklarının kaldırılmasına büyük önem verdiğini kaybeden **LAURİJSSEN**, “ILO bu konularla ilgili yasaların gözden geçirilmesini ve kısıtlamaların ortadan kaldırılmasını devamlı olarak hükümetten istemiştir” dedi.

LAURİJSSEN, 20 Ekim seçimlerinden sonra işbaşına gelen hükümetin, bundan önceki askeri rejim ve onu izleyen hükümet tarafından getirilen yasaklamaların kaldırılması yolundaki taahhütlerini olumlu karşıladıklarını belirterek, Türkiye'de ve uluslararası camiada bu konuda önemli beklentiler olduğunu söyledi.

MEMURA SENDİKA HAKKI

LAURİJSSEN, Türkiye'nin 87 sayılı ILO Sözleşmesini onaylamasının, memurlara grevli-toplu sözleşmeli sendika hakkı getirilip getirmeyeceğinin sorulması üzerine, ILO normlarına göre muhatap ülkelerin ulusal mevzuatlarına uygun bazı rezervler koyarak, polis, asker, itfaiye görevlileri, hastane görevlileri ve bir kısım enerji işçilerini grev kapsamı dışında bırakılabileceklerini kaydetti.

Bunların dışında memurlar ve öğretmenler dahil, tüm çalışanların grev hakkına sahip olması gereğinin ILO normlarında yer aldığını anlatan **LAURİJSSEN**, ancak ülkelerin ILO sözleşmelerini imzalarken, bazı konulara ilişkin rezerv koyma hakkının bulunduğuna dikkat çekti. **LAURİJSSEN**,

her şeye rağmen 87 sayılı sözleşmenin imzalanmasının memurlar açısından olumlu sonuçlar getireceğini bildirdi.

YÜZDE 10 BARAJI

LAURİJSSEN, sendikalaşmada yüzde 10 barajının kaldırılmasının Türkiye koşullarında sarı sendikacılığa yol açabileceğinin hatırlatılması ve bu konuda ICFTU'nun tavrının ne olacağının sorulması üzerine de, bu barajın kaldırılması halinde sarı sendikaların çoğalacağı görüşüne kendilerinin de bazı uygulamalara göre katıldığını belirten **LAURİJSSEN**, “istisnai olarak, özellikle sendikal hareketin genç olduğu, güçlü sendikaların kurulamadığı bazı ülkelerde bu tür tedbirlerin alınması olanağının bulunduğunu” bildirdi.

Türkiye'de uygulanan yüzde 10 baraj konusunun, ILO gündemindeki şikayet paketinde yer aldığına dikkate çeken **LAURİJSSEN**, ancak bu soruna bir çözüm bulunabileceğini, barajın kaldırılması halinde örgütlenme düzeyinin zayıflayacağını ILO'ya anlatılabileceğini söyledi. **LAURİJSSEN**, Latin Amerika ülkelerinden Honduras ve Costa Rica'da sarı sendikacılığa yol açan uygulamadan da örnek vererek, bütün bunların ILO'da dikkate alınabileceğini vurguladı.

ICFTU'nun ILO nezdindeki temsilcisi **Eddy LAURİJSSEN**'in TÜRK-İŞ Genel Başkanı **Şevket YILMAZ** ile yaptığı görüşmeye OECD nezdindeki sendikal dayanışma komitesi'nin (TUAC) Genel Sekreter Yardımcısı **Andreas BOTSCH** da katıldı ve teşkilâtın işlevi konusunda teknik bilgi verdi.

ULUSLARARASI SEMINER...

★
**TÜRK METAL; ve
Uluslararası Metal
İşçi Sendikaları
Federasyonu (IMF)
ortaklaşa
düzenledi**
★

Uluslararası seminerde konuşan Yılmaz, çalışma barışının korunmasının önemini vurguladı.

ULUSLARARASI ENDÜSTRİYEL İLİŞKİLER SEMİNERİNDE KONUŞAN YILMAZ:

"ŞARTLARI OLUŞMAYAN SOSYAL BARIŞTA YOKUZ.."

Türk Metal Sendikası ile Uluslararası Metal İşçi Sendikaları Federasyonu (IMF) tarafından ortaklaşa düzenlenen "Uluslararası Endüstriyel İlişkiler Semineri"nde konuşan Türk-İş Genel Başkanı **Şevket Yılmaz**, şartları oluşmayan bir sosyal barışın sözkonusu olamayacağını söyledi.

21-24 Ocak tarihleri arasında Ankara'da düzenlenen seminerin ilk gününü konuşan **Yılmaz**, endüstriyel ilişkiler deyince akla işçi-işveren-hükümet üçlüsü arasındaki diyalogun geldiğini hatırlatarak, "Bu diyalogun temelinde çalışma barışının korunması kaygısı yatmaktadır" dedi.

"Barış, siyasal ve sosyal alanda tarafların eşit haklara sahip olması ve birinin diğerinin hak ve özgürlüklerine saygı gösterilmesi ile mümkündür" diyen Türk-İş Genel Başkanı, bu şartların oluşmaması halinde sağlıklı bir diyalogun da sözkonusu olamayacağını kaydetti.

12 Eylül 1980 sonrası işçi hak ve özgürlüklerinin büyük ölçüde kısıtlandığını, sendikaların kitle örgütleri ile ilişkilerinin ve politika üretme hakkının yasaklandığını hatırlatan **Yılmaz** konuşmasını şöyle sürdürdü:

"Bu yasaklar ortadayken, işçileri toplumsal barışı davet etmek ve yüzde 70'lerin üzerinde seyreden enflasyona rağmen bu barış için kendilerinden fedakarlık istemek anlaşılır gibi değildir"

Yılmaz, diyaloga önem verdiklerini, bunun kanıtının da ANAP döneminde 7 zirve toplantısı yaptıklarını, fakat her görüşme sonrasında sorunların daha da arttığını belirterek konuşmasını şöyle tamamladı:

"Şimdi muhatabımız olan koalisyon hükümeti, gerek ortaklık protokolünde yer olan hükümler, ➤

*Türk
Metal
Sendikası
Başkanı
Özbek
konuşmasında
dünyadaki
gelişmelere
işaret
etti.*

Seminere katılan Toçoğlu ile Bamyacı (soldan üç ve dördüncü) konuşmaları ilgi ile izliyorlar.

gerekse hükümet programını oluşturan görüşler bakımından demokratikleşme sürecini başlatmaktadır.

Türk-İş olarak izlenimimiz odur ki; beklentilerimize samimiyetle yaklaşılmaktadır.

Seçim öncesi; Türk-İş'te Sayın Demirel ve Sayın İnönü'nün verdikleri sözlerin hayata geçirilmesini bekliyoruz.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca hazırlanan ve Konfederasyonumuzun da görüşü istenen, işten çıkarmalara karşı yasal önlem çalışmaları, bu samimiyetin bir göstergesi olarak değerlendirilmelidir.

Geçmişten edindiğimiz deneyimler, her konuda fazlaca muhataplarımıza güvenmeme alışkanlığı getirmiştir.

Koalisyon hükümetinin demokratikleşme yolundaki her çabasına destek olacağız. Ancak; ne ekmeğimizi demokrasiye, ne de demokrasiyi ekmeğe tercih etmemiz mümkün değildir. Bu nedenle, insanlarımızı ferahlatacak ekonomik önlemlere de ihtiyaç vardır."

ÖZBEK'İN KONUŞMASI:

Türk Metal Sendikası Başkanı Mustafa Özbek, semineri açış konuşmasında dünyadaki gelişmeler ve değişimler üzerinde durarak, "Türkiye bu gelişmeleri iyi değerlendirmek durumundadır. Bugün dağılan Sovyetler Birliği'nin Türk kökenli cumhuriyetleri ile ekonomik ve siyasal ilişkiler kurmak, onlara her alanda önderlik etmek ve dünya barışı için

kollektif bir güç oluşturmak gerekir. Bu fırsat Türkiye'nin önündedir" dedi.

Özbek, Türk Metal Sendikası olarak büyük bir eğitim sitesi yaptıracaklarını, bunun Amerika'da olduğu gibi spor tesislerini de kapsayan bir kompleks olarak işçilerin hizmetine sunacaklarını sözlerine ekledi.

Seminerde, Uluslararası Metal İşçi Sendikaları Federasyonu IMF eğitim sorumlusu Poul Erik Olsen, yardımcı Doçent Eyüp Bedir, Doçent Hamdi Molla Mahmutoğlu birer tebliğ sundular.

Seminer, serbest konuşmalar ve sonuç bildirgesinin yayınlanması ile sona erdi.

Türk-İş Genel Eğitim Sekreteri Başoğlu (en sağda) konuşmaları izliyor.

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket YILMAZ, Başkanlar Kurulu toplantısını açarken yaptığı konuşmada işten çıkarmalara yasal düzenleme getirilmesini savunarak "tensikat olayının yargı kararıyla olması, işten çıkartılan işçilerin memurlarda olduğu gibi yargı kararıyla geriye dönüşün sağlanması gerekir" dedi.

Genel Başkan YILMAZ, TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu'nda Konuştu:

"HAKLILIĞIMIZ, 20 EKİM SEÇİMLERİNİN SONUCU İLE ORTAYA ÇIKMIŞTIR.."

• "Koalisyon Hükümetini, özellikle ekonomik alandaki vaatlerini gerçekleştirmede son derece güçlülüklerin beklediğini biliyoruz."

• "Fedekarlık, yıllardır fakir bütçelerine dayalı ekonomik politikalar altında ezilen, gide-rek umutsuzluğa sürüklenen halk kitlelerinden istenemez."

• "Bir ülkede enflasyonun ne olacağının belirsizliği, sendikaları ücret talebi konusunda önlem almaya iter."

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket YILMAZ, 7-8 Ocak günlerinde toplanan TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu'nun açılışında yaptığı konuşmada çeşitli yurt ve işçi sorunları konusunda görüşlerini açıkladı.

Genel Başkan YILMAZ "— Gündemin önemli bir maddesi de işten çıkarmalar ve taşaron konusudur. Bu önemli konuda tensikat olayının yargı kararıyla olması, işten çıkartılan işçilerin memurlar da olduğu gibi yargı kararıyla geriye doğru dönüşün sağlanması gerekir. TÜRK-İŞ olarak bu beklentilerimizin gerçekleşmesi önünde, Sayın Cum-

hurbaşkanımızın koalisyon hükümetinin kararlarına karşı takındığı tavrı muhtemel bir engel olarak görmekte, kaygı duymaktayız" dedi.

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket YILMAZ'ın Başkanlar Kurulu'nda yaptığı konuşma aynen şöyle:

"— 1992 Yılı'nın ulusumuz ve tüm insanlık için barış, sevgi, refah ve mutluluk getirmesi dileğiyle toplantımızı açıyorum.

Teşriflerinizden dolayı Yönetim Kurulumuz adına teşekkür ederim.

Felaketlerin, sıcak savaşların, açlığın, terörün, parçalanmış devletlerin ve giderek yaygınlaşan yoksulluğun getirdiği kan ve gözyaşı maalesef geçtiğimiz yılın acıları olarak yaşanmıştır.

Başkanlar Kurulu toplantılarımıza ve önemli olaylara kısaca bir göz atmak istiyorum.

Aralık 1990'da üst üste yapılan olağanüstü toplantılarımızı, 1991 yılının hemen başında ülke çapında başarıyla uyguladığımız genel direniş takip etmiştir.

Kurulumuz toplanmamış, sendikalarımızın karşılaştıkları sorunlar, Konfederasyon/Sendika ilişkisi çerçevesinde ele alınarak çözümlenmeye çalışılmıştır.

Bu sorunların genelde işçi çıkarmaları ve ödenmeyen işçi alacakları ile ilgili olduğunu belirtmek isterim.

Topluman tüm kesimlerinden gelen erken seçim istekleri, siyasal iktidarın bu konudaki inadını kırmış ve 20 Ekim 1991 Pazar günü seçimlerin yapılacağı açıklanmıştır.

Bu kararın alınmasında işçi kesiminin katkısı inkar edilemez.

SEÇİM ÖNCESİ SİYASİ PARTİ LİDERLERİNİN TÜRK-İŞ'TEKİ TOPLANTISI.

Yönetim Kurulumuz, seçim öncesi işçi ve yurt sorunlarına bakış açılarını değerlendirmek amacıyla dört siyasi parti liderini sendikalarımızın Merkez Yönetim Kurulu

► Bu direniş, bir yandan kamu kesiminde 590 bin, özel kesimde 112 bin işçimiz için yapılacak toplu iş sözleşmelerini sonuçlandırmak, öte yandan işçi hak ve özgürlükleriyle birlikte çağdaş bir demokratik yapıyı yerleştirmek amacına yönelikti.

Sizlerin büyük dayanışması ve Koordinasyon Kurulumuzun başarılı çalışmaları ile sözleşmelerimiz sonuçlandırılırken, bugün gelinen noktada demokratikleşme çalışmalarının da kaynağı olmuştur.

29 Ocak 1991'de yine olağanüstü toplanan Başkanlar Kurulumuz, körfez savaşı bahane edilerek ertelenen grevler ve sözleşmelerin durumunu gözden geçirmiş, kararlar alarak uygulamaya koymuştur.

11 Mart 1991'de olağan Başkanlar Kurulu toplantımızı yaptık.

Sorunlarımızı ve bu sorunların çözümünü için şart gördüğümüz erken seçim isteğimizi bir kez daha kamuoyuna ve ilgililere duyurduk.

Bununla da yetinmedik.

Onbinlerin katıldığı Bursa mitingi, siyasal iktidarın halkımıza ve çalışanlara karşı izlediği acımasız tutumu bir kez daha gözler önüne sererken, bu miting vesilesiyle 1 Haziran 1991 tarihinde Başkanlar Kurulumuz Bursa'da biraraya geldi.

O tarihten günümüze kadar Başkanlar

TÜRK-İŞ BAŞKANLAR KURULU BİLDİRİSİ

Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu (TÜRK-İŞ) Başkanlar Kurulu iki gün süren çalışmaları sonunda yayınladığı bildiriye; koalisyon hükümetince demokratikleşme yolunda gösterilecek çabalara her türlü katkının yapılacağı açıklandı.

TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu bildirisi şöyle:

"Başkanlar Kurulumuz iki gün süren çalışmaları sırasında; işçi ve yurt sorunlarını gözden geçirmiş, Başbakan Sayın Süleyman DEMİREL'le yapılan görüşmenin de ışığında aşağıdaki hususların kamuoyuna açıklanmasını kararlaştırmıştır:

— Koalisyon ortaklık protokolu ve hükümet programı, Konfederasyonumuzun yıllardır savuna geldiği ve mücadelesini verdiği çağdaş düzeyde

"TÜRK-İŞ DEMOKRATİKLEŞME

demokratikleşme isteklerini içermesi bakımından, gerçekleşmesi yolunda işçi hareketinden her türlü katkıda bulunulacaktır.

- Demokratik parlamenter rejimin askıya alındığı ve ekonomik kararların tartışılmasına bile imkân verilmeden halka zorla uygulandığı dönemle, ekonomik kalkınmayı yoksul halkın cebinden birşeyler almak sanan anlayış geride kalmıştır.
- Şeffaflık politikasının da gereği olarak hükümetin hazırlamakta olduğu ekonomik paketin başta Konfederasyonumuz olmak üzere ekonomiye vucüt veren kuruluşların tartışmasına sunulmasını, asgari müştereklerde buluşarak uygulamaya konulmasını beklemekteyiz.
- Genel Başkanımızın toplantıyı açış konuşmasında da ifade edilen, işçi hareketinin Anayasa ve çalışma hayatını ilgilendiren 2821, 2822, 1475 ve diğer

► üyelerinin katılacağı toplantılara davet etmiştir.

Amacımız, hangi siyasi parti iktidar olursa olsun, Konfederasyonumuzun yıllardır mücadelesini verdiği sorunların çözümü için ne yapacağını öğrenmektir.

Anavatan Partisi Genel Başkanı Sayın **Mesut YILMAZ** ve Demokratik Sol Parti Genel Başkanı Sayın **Bülent ECEVİT**'in yanısıra; bugün koalisyon ortaklığının kanatlarını teşkil eden Doğru Yol Partisi Genel başkanı Sayın **Süleyman DEMİREL** ile Sosyal Demokrat Halkçı Parti Genel Başkanı Sayın **Erdal İNÖNÜ** de bu toplantılarda görüşlerini açıkladılar.

Teşkilata dağıtılan kitapçıklar ve video kasetleri ile tesbit edilen bu konuşmalarda Sayın **DEMİREL** ve Sayın **İNÖNÜ**'nün yaklaşımı tüm isteklerimizin kendilerince de benimsendiği istikametindedir.

İşçilerimizin ve kamuoyunun seçim öncesi **TÜRK-İŞ**'in, daha önce yaptığı gibi bir me-

saj yayınlaması beklentisinde olduğunu biliyorduk.

Önceki genel ve yerel seçimlerde, Anayasa değişikliği ile ilgili iki referandumda izlediğimiz politikaların sonuçlarından edindiğimiz deneyimler, mevcut yasalar ve tüzük çerçevesinde nasıl hareket edilmesi gerektiğini gösterdiği içindir ki; siyasal ikti-

dara karşı kamuoyu oluşturmada yöntem değişikliğini zorunlu gördük.

Nitekim; yayınladığımız ve yurt sathında dağıtımı için sendikalarımıza, Bölge ve İl temsilciliklerimize gönderdiğimiz bildiriye, yaşanan olaylar, ANAP iktidarının işçi hareketine ve halkımıza reva gördüğü haksızlıklar bir bir sayılarak, 20 Ekim seçimlerinin en büyük fırsat olarak önümüzde durduğu, bunun en iyi şekilde değerlendirilmesinin yurtseverlik olacağını söyledik.

Bu bildirinin amacı üzerinde yorum tartışmalarına asla gerek yoktu.

İşçilerimizin çok iyi anladığı, fakat aydın geçen bir kısım insanın sırf **Türk-İş**'i eleştirmek için anlamazlıktan gelerek istismara yeltendikleri bu bildirimizle, görevimizi eksiksiz yerine getirdiğimiz inancını taşıyoruz.

Haklılığımız, 20 Ekim seçimlerinin sonucu ile ortaya çıkmıştır.

sizlerin büyük pay sahihi olduğumuz bir diğer başarımız ise, koalisyon ortaklık ►

YOLUNDA HER TÜRLÜ KATKIYA HAZIRDIR."

► yasalardaki değişiklik isteklerinin Mayıs/1992 sonuna kadar gerçekleşmesi ve Haziran ayında yapılacak Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) Genel Kuruluna yasaksız bir demokrasi ve sendikal hareketin temsilcileri olarak katılmak isteğimizi önemle bir kez daha vurgulamak isteriz.

— Çalışan kesimin, işçi, memur, sözleşmeli gibi sıfatlar yüzünden farklı statülere tabi olmalarının, bir kısmına sendikalaşma hakkı tanınırken bir kısmının bu haktan yararlanmamasını ILO ilke ve normları ile çağdaş insan haklarına aykırı gören Konfederasyonumuz, bu konuda hükümetçe yapılan çalışmaları memnuniyetle karşılamakla beraber sorunun çözümüne önemli katkısı olacak 1897 sayılı Kanun ve ona bağlı düzenlemelerin hayata geçirilmesini istemektedir.

— İşçi çıkarmaları ve taşeron uygulamaları ile pek-

çok işverenin sendikasız işçi çalıştırma istekleri kaygılara yol açmaktadır. Bu konuda yıllardır beklediğimiz yasal düzenlemenin kısa sürede gerçekleşmesini bekliyoruz.

— 1992 yılında 290 bin 416'sı kamu kesiminde olmak üzere, 623 bin 651 işçimizin toplu sözleşmeleri yenilenecektir. Başkanlar Kurulumuz, enflasyonun yüzde 70'lerin üstünde seyrettiğini, gelir dağılımındaki korkunç adaletsizliğin sürdüğünü, hayat pahalılığının tahammül edilmez boyutlara vardığını dikkate alarak, ilerisi için belirsiz bir enflasyon tehlikesinin yaratacağı tahribatı da gözönünde bulundurarak sözleşmelerin yürütümünü bu kriterlere dayandıracaktır.

— Geçmişte alınan başarılı sonuçlara dayanarak bu sözleşmelerin koordinesi için yine bir kurul oluşturulması kararlaştırılmıştır. ►

■ protokolu ile güvenoyu alan Hükümet programının büyük ölçüde bizim savunduğumuz görüşlerden oluşmasıdır.

Liderlerle seçim öncesi yapılan toplantıların yararı, sizlere dağıtılan bu protokol ve programın oluşmasında bir kez daha anlaşılmaktadır.

EKONOMİK ALANDA VAADLER VE KOALİSYON HÜKÜMETİ..

Koalisyon Hükümetini, özellikle ekonomik alandaki vaadlerini gerçekleştirmede son derece büyük güçlüklerin beklediğini

biliyoruz.

Hükümet olduktan bir ay sonra bütün hizmet ve ürünlere yapılan, dar ve sabit gelirliiler üzerinde şok yaratan zamlar, bu güçlüklerin aşılabilmesi için kaçınılmaz olarak tanıtılmıştır.

Hükümet sözcülerinin, enflasyonu kontrol altına almak ve aşağıya çekmek için tüm kesimlerden fedakarlık isteyen açıklamaları da bu zamları izlemiştir.

Fedakarlık, yıllardır fakir bütçelerine dayalı ekonomik politikalar altında ezilen, giderek umutsuzluğa sürüklenen halk kitlele-

rinden istenemez.

Bir yandan yoksul insanlardan fedakarlık istenirken, öte yandan zamlardan doğan kayıplarını maliyete ekleyip, yine halkın cebine el uzatan kesimlerin nasıl bir fedakarlık yapacağını düşünmek gerekir.

1992'den umutluyuz derken, bu umudu fakir bütçemizden biraz daha koparılması için beslemiyoruz.

Önümüzde 290.416'sı kamu kesimi, 333.235'i özel kesim olmak üzere 623.651 işçimiz için toplu sözleşme görüşmeleri bulunuyor.

Anlaşılan, bu sözleşmeler sırasında da fedakarlık isteklerine muhatap olacağız.

Daha iki gün önce açıklanan 1991 yılı enflasyon rakamı yüzde 71.1'dir.

Oysa 1991'in başındaki tahminler yüzde 40'lar civarındaydı.

Bir ülkede enflasyonun ne olacağını belirsizliği, sendikaları ücret talebi konusunda önlem almaya iter.

Önceki sözleşmeleri hatırladığımızda, aldığımız zamların yüksekliği iddiasıyla kimlerin küplere bindiğini unutamayız. Ancak; çok olduğu öne sürülen bu zamların üç-beş ayda etkisini kaybettiğini de kimse gözden irak tutamaz.

ANAYASA VE ÇALIŞMA HAYATINI İLGİLENDİREN YASALARDA YAPILACAK DEĞİŞİKLİKLER İÇİN TANINAN SÜRE MAYIS 1992..

Anayasa ve çalışma hayatını doğrudan ilgilendiren yasalarda yapılmasını istediğimiz değişikliklerin gerçekleşmesi için Hükümete tanıyabileceğimiz süre Mayıs 1992 sonudur.

■ İşçi hareketi, ekonominin dinamik gücü olarak bugüne kadar gereğinden de fazla fedakârlıkta bulunmuştur. Bu kesimden daha fazla fedakârlık beklenmemelidir.

— Başkanlar Kurulumuz işkollarındaki grev yasaklarından kaynaklanan rahatsızlığın da giderilmesini beklemekte, başta bankacılık, enerji, eğitim, petrol ve benzeri işkollarında grev yasağının kaldırılmasını istemektedir.

— Devlet; insanın en doğal ve vazgeçilmez hakkı olan yaşama hakkını korumakla ödevlidir. Ancak bu ödevin başarıya ulaşması ulusun bütün kesimleriyle Devlete destek olmasına bağlıdır.

Anarşi ve terör karşısında başta siyasi partiler olmak üzere tüm kurum ve kuruluşları ortak tavır almaya, ortak politikalar üretilip uygulamaya koymaya davet eden Başkanlar Kurulumuz, bu ulusal soru-

nun siyasi çıkar malzemesi yapılmamış olmasını memnuniyetle karşılamaktadır.

— İşsizlik giderek artmaktadır. Başkanlar Kurulumuz; işsizlik sigortasının, kazanılmış haklara dokunulmadan öncelikle çıkarılmasını istemektedir.

— Çalışma hayatında doğacak rahatsızlıkların giderilebilmesi, çalışma barışının korunabilmesi, için ve hükümet ilişkilerinin sürekliliğine bağlıdır. Başkanlar Kurulumuz periyodik olarak Konfederasyonumuzla hükümet arasında toplantıların yapılmasında ve sorunların diyalogla çözülmesinde zaruret görmektedir.

— Başkanlar Kurulumuz; 1992'nin halkımıza ve tüm insanlığa sevgi, barış, refah ve mutluluk getirmesini dilemektedir."

Haziran ayında toplanacak Uluslararası Çalışma Örgütü ILO'nun çalışmalarına, demokratik kuralları benimsemiş ve çağdaş bir yapıya ulaşmada önemli adımlar atılmış bir ülkenin başı dik insanları olarak katılmak istiyoruz.

Mayıs 1992'den daha uzun bir süre, Hükûmete olan inancımızı sarsar, ilişkilerimizi yeniden gözden geçirme ihtiyacını doğurur.

Yıllardır savunageldiğimiz ve kendi sorunlarımızla eşdeğer gördüğümüz bir konu da memurlarımızın sendikalaşma, toplu sözleşme ve hakkına sahip olmasıdır.

• "1991 Yılı; Körfez krizi ile başlayan, hukuki yapıdaki boşluklarla ilerleyen, ücret artışlarını bahane eden bir kısım işverenlerin pervasızlığı ile büyüyen işten çıkarma ve taşaron furyasına sahne olmuştur."

Yeni yılda uygulanacağı açıklanan memur zamları, bu kesimin sendikalaşma ihtiyacını bir kez daha ortaya koymuştur.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca bu konuda çalışmalar yapıldığını memnuniyetle öğrendik. Ancak; bu çalışmaların, TÜRK-İŞ'in deneyimlerinden yararlanılarak müşterek yapılması gerekir.

Bu konuda her türlü katkıya hazır olduğumuzu belirtmek isterim.

Çalışma hayatımızı ilgilendiren bir başka gelişme de DİSK'in yeniden faaliyete geçmesidir.

Ancak bir askeri yönetim mantığıyla izah edilebilecek olumsuzlukların yarattığı birikim ve stres sonucu kaybettiğimiz DİSK Genel Başkanı ve arkadaşımız BAŞTÜRK'e Allah'tan rahmet diliyorum.

Çeşitli vesilelerle ifade ettiğim gibi, işçi hareketinin bütünlüğü ve ortak mücadelenin gereğine inanan bir kişi olarak, şu anda teşkilatlanma çalışmalarının başında olan DİSK'in yöneticileriyle güçbirliği için her türlü diyaloga açığız.

Geçmişte yaşanan, sendikal mücadele yüzünden aynı işyerinde çalışan işçilerin birbirine düştüğü günleri görmek istemiyoruz. Bu konuda tüm sendikacılara önemli sorumluluklar düşmektedir.

Yönetim Kurulumuz, Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu TİSK ile tarihinde ilk defa ortak bildiri yayınlamıştır.

Bu ortak bildiri, giderek tırmanan anarşi ve terör karşısında iki büyük kuruluşun duyarlılığını göstermiştir.

Ülkemizin sosyal yapısı bakımından büyük tehlike oluşturan terörün Devletimiz ve

ulusumuzun bölünmez bütünlüğünü hedef aldığı açıktır.

Dışarıdan yönlendirilen terör odaklarının; çocukları, kadınları, genç ihtiyar demeden insanlarımızı kitleler halinde kat'ederek biryere varmaları mümkün değildir.

Başta siyasi partiler olmak üzere, tüm kurum ve kuruluşları bu terör karşısında ortak tavır almaya davet ediyoruz.

Değerli arkadaşlarım, çok önem verdiğimiz bir konuyu da konuşmamın sonuna almayı uygun gördüm.

BÜYÜYEN İŞÇİ ÇIKARTMALAR VE TAŞARON FURYASI..

1991 Yılı; körfez krizi ile başlayan, hukuki yapıdaki boşluklarla ilerleyen, ücret artışlarını bahane eden bir kısım işverenlerin pervasızlığıyla büyüyen işten çıkarma ve taşaron furyasına sahne olmuştur.

Geçtiğimiz hafta içinde Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Sayın Erdal İNÖNÜ ile yaptığımız görüşmede, başta belediyeler olmak üzere çeşitli işkollarında karşılaşılan bu sorunun çözümünü istedik.

Yarın saat 12'de Sayın Başbakanla birlikte yapacağımız görüşme gündeminin önemli bir maddesi de işten çıkarmalar ve taşaron konusudur.

Bu önemli konuda tensikat olayının yargı kararıyla olması, işten çıkarılan işçilerin memurlarda olduğu gibi yargı kararıyla geriye dönüşünün sağlanması gerekir.

TÜRK-İŞ olarak bu beklentilerimizin gerçekleşmesi önünde, Sayın Cumhurbaşkanının koalisyon hükümetinin kararlarına karşı takındığı tavır muhtemel bir engel olarak görmekte, kaygı duymaktayız.

Çankaya-Hükümet ilişkilerinin sür'atle düzeltilmesini, parlamento ve icra organının rahat çalışmasını sağlayacak bir ortamın yaratılmasını istiyoruz.

Bir yanda yurtta barış ve huzurdan söz ederken, öte yanda tepede bir tartışmanın kabul edilebilir yanı olamaz.

Gündemimiz oldukça yüklü.

Çalışmalarımız sırasında sizlerden gelecek önerilere de her zaman olduğu gibi açığız ve gündemi genişletebiliriz.

Çalışmalarımızın TÜRK-İŞ ailesine ve ulusumuza yararlı olmasını dileyerek şahsım ve Yönetim Kurulu üyesi arkadaşlarım adına segilerimizi, saygılarımızı sunuyorum "

**KADIN VE
İSTİHDAM
konulu
toplantıda
konuşan
YILMAZ:**

"Kadın ve İstihdam" konulu panelin açış konuşmasını Şevket YILMAZ yaptı..

"ÇALIŞAN KADINLARDA BÜYÜK AZALMA VAR"

• Türk Kadınlar Konseyi Derneğinin *Kadın ve İstihdam*" konulu panelinin açış konuşmasını yapan TÜRK-İŞ Başkanı kadınları her alanda aktif görev almaya davet etti.

Türk Kadınlar Konseyi Derneğince Ankara'da düzenlenen "Kadın ve İstihdam" konulu panelin açış konuşmasını yapan TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket YILMAZ, çalışan kadın sayısında 1985 yılına göre 1989 yılında 1 milyon 322 bin 956 kişilik azalma olduğunu söyledi.

Çalışan her yüz kadından sekseninin tarım kesiminde çalıştığına dikkate çeken YILMAZ, konuşmasını şöyle sürdürdü:

"İktisaden faal nüfus içinde görünmeyen büyük bir kesim var. Bunlar 'ev kadını' dediğimiz ve aile içi ekonomiye katkıda bulunan büyük bir kitledir."

Çalışan kadınlarımızın kendilerine özgü sorunları vardır. Bu sorunları araştırmak, çözüm yollarını bulmak ve ilgilileri göreve çağırmak bu ülkede yaşayan herkesin görevi olmalıdır."

TÜRK-İŞ'in demokratik hak arama mücadelesinde çalışan kadınların etkin rol oynadığını, çalışmayan işçi eşi hanımların da bu mücadelede omuz omuza olduklarını hatırlatan Şevket YILMAZ, kadınları her alanda görev almaya davet ederek şunları söyledi:

Sendikalar olsun, dernekler olsun, hatta parlamento olsun, kadınlarımız ne ölçüde çok katılırsa, bu kuruluşlarda sevgi ve nezaket ortamı o ölçüde güçlenir."

21 Ocak salı günü başlayan "Kadın ve İstihdam" konulu panel, konuşmacıların sunduğu tebliğlerle aynı gün sona erdi.

Kadınların her alanda aktif görev almaya davet edilen toplantıda Mustafa BAŞOĞLU da bulundu.

A lmanya'nın Türkiye Büyükelçisi Dr. Ecehart Eickhoff, TÜRK-İŞ'i ziyaret ederek Genel Başkanı Şevket Yılmaz'la görüştü. Nezaket ziyareti çerçevesinde geçen görüşmede Büyükelçi Dr. Eickhoff, TÜRK-İŞ'in çalışmaları yanında Türkiye'deki çalışma hayatının durumu ve sorunları konusunda da bilgi aldı. 24 Ocak günü TÜRK-İŞ'e gelen Alman Büyükelçisi Dr. Ecehart Eickhoff, Yılmaz'ı makamında ziyaret etti. Görüşme sırasında TÜRK-İŞ Genel Eğitim Sekreteri Mustafa Başoğlu'da bulundu.

Almanya'nın Türkiye Büyükelçisi Dr. Ecehart Eickhoff'un TÜRK-İŞ'e yaptığı bu ziyaret sırasında

Almanya'da yaşayan Türk İşçilerinin durumu da görüşüldü.

BAŞOĞLU : "HÜKÜMETE DESTEĞİMİZ SÜRÜYOR.."

Sağlık-İş Adana 1 ve 2, Eskişehir ve Antalya Şube Genel Kurullarında konuşan Sağlık-İş Sendikası Genel Başkanı ve Türk-İş Genel Eğitim Sekreteri Mustafa Başoğlu Türk-İş'in yıllardanberi çözümüne çalıştığı sorunları dile getirerek yeni hükümetten bu sorunlara çözüm beklediklerini, hükümeti oluşturan 2 büyük siyasi partimizin seçim öncesi açıklamalarında Hükümet Ortaklık Protokolü ve Programında Türk-İş'in çözüm beklediği konulara ilişkin vaatlerinin hayata geçirilmesi ile çalışma hayatında kalıcı barışın sağlanacağını belirterek "Bu hükümetin başarılı olmasını istiyoruz. Bu nedenle de ver-

diğimiz destek sürüyor. Ancak bu desteğin sürekliliği hükümetin sorunlara getireceği çözüme bağlıdır.

Hükümet kurulduktan sonra 1 trilyonu aşan işçi alacakları'nın ödenmesini sağlamıştır. Ayrıca Türk-İş olarak üzerinde önemle durduğumuz İş Güvencesi konusunda önemli bir atılım yapmıştır. İşverenlerin bu atılıma karşı gösterdikleri tepkinin haklı ve inandırıcı bir tarafı yoktur. Ayrıca hükümet vaadine uygun olarak Erken Emekliliği gündeme getirerek kanunlaştırmıştır. Bu gelişmeler hükümete olan güvenimizi artırmaktadır.

1992 yılında yenilenecek olan Kamu Sözleşmeleri hükümetle Türk-İş arasındaki ilişkilerin önemli bir göstergesi olacaktır. İşçi kesiminin son 10 yılda uğradığı haksızlıklar gözönüne alındığında fedakarlığa katlanabilecek gücü kalmadığının en açık kanıtıdır. Bu nedenle fedakarlık onu yapabilenlerden beklenmelidir" dedi.

Konuşmalarında kamu çalışanlarının sendikalaşma, toplu sözleşme ve grev haklarına da bir an önce kavuşturulmasını isteyen Başoğlu bu konuya ilişkin çalışmaların aralıksız sürdürüleceğini ifade etti.

TEKGIDA-İŞ BAŞKANLAR KURULU YAPILDI...

TEKGIDA-İŞ
Başkanlar
Kurulu
21-25 Ocak
tarihlerinde
toplandı..

TEKGIDA-İŞ Sendikası Başkanlar Kurulu toplantısı 21-25 Ocak tarihlerinde Kıbrıs'ta yapıldı. TÜRK-İŞ Genel Sekreteri ve TEKGIDA-İŞ sendikası Genel Başkanı **Orhan BALTA**'nın başkanlığında yapılan Başkanlar Kurulu toplantısına 9 Bölge Şube başkanı katıldı.

Girne DOME Otel'de başlayan toplantının açış konuşmasını yapan Genel Başkan **BALTA**, Kıbrıs sorunun ülke sorunları içinde gözardı edilemeyecek bir sorun olduğunu vurguladıktan sonra Türkiye'nin iki büyük sorunu bulunduğunu, bunlardan birincisi-

nin enflasyon, ikincisinin de terör olduğunu söyledi.

BALTA, daha sonra şöyle devam etti:

“Yaşadıklarımız bize gösterdi ki, rejimden taviz verme sorununa asla kalıcı bir çözüm getirmiyor. Bu noktada Hükümetin tüm olumlu çabalarına destek olacağımız açıktır. Son on yıldan 92'ye pek çok sorun nakotulduğunu ifade etmiştik. Bunların başında hepimizin ve işverenlerin ortak şikayeti geliyor. Vergi ve kesintiler konusu.. Bu sorun çözülmediği sürece toplu sözleşmelerin kilitlenmesinin önüne geçilemeyeceği ortada. İşverenler yüksek maliyetten, bizlerse elimize geçen ücretin azlığından şikayet ediyoruz. Ele alınacak vergi reformu ile hem milli gelirin dağılımında adalet, hem de vergi ödemeyen kesimin vergilendirilmesi sağlanacaktır.”

Orhan BALTA konuşmasının işsizlik sorununa da değinerek, yeni istihdam kaynakları yaratacak yatırımların hızlandırılması gerektiğini de belirtti.

TEKGIDA-İŞ Sendikası Başkanlar Kurulu toplantı sonrasında Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Meclis Başkanı **Hakkı ATUN**, Başbakan **Derviş EROĞLU** ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'nı da ziyaret ettiler. **TEKGIDA-İŞ** Başkanlar Kurulu üyeleri ayrıca **TÜRK-SEN**'i de ziyaret ederek Başkan **Önder KONULOĞLU** ve öteki yöneticiler ile de görüştüler.

Başkanlar Kurulu'ndan görünüş (üstte), ve KKTC Başbakanı **Derviş EROĞLU**'nu ziyaret sırasında (altta)

TOÇOĞLU :

“ÇALIŞANLAR ÜZERİNDEKİ VERGİ YÜKÜ AZALTILMALIDIR..”

Istanbul Yüksek Ticaret ve Marmara Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Mezunları Derneğince düzenlenen “Türkiye 1. Vergi Kongresi”nde Türkiye’de vergi politikaları tartışıldı.

14-15 Ocak tarihlerindeki toplantıda TÜRK-İŞ’in görüşlerini Genel Mali Sekreter **Enver TOÇOĞLU** açıkladı. **TOÇOĞLU** Anayasanın 73. maddesini hatırlatarak “vergi politikalarında reform vaatleri, çeşitli düzenlemelere rağmen gerçekleşmemiş, herkesin mali gücüne göre vergi vermesi ilkesi, alınabilenden mümkün olduğu kadar vergi alma olgusuna dönüşmüştür” dedi. **TOÇOĞLU**, “vergi ve sigorta primi kesinti oranları bakımından Türkiye OECD ülkeleri arasında ilk sırada yer almaktadır” şeklinde konuştu.

TOÇOĞLU daha sonra özetle şunları dile getirdi:

“— Son yıllarda enflasyonun kronik seyretmesi, kamu açıklarının çığ gibi büyümesinin temelinde de sağlıklı bir vergi reformunun yapılamamış olmasıdır.

1 Ocak 1992 itibariyle uygulanacak vergi dilimleri ve özel indirim konusuna da değinmek istiyorum.

Yüksek Enflasyon yaşanan ülkemizde yüzde 25’lik vergi oranına uygulanacak ilk dilimin 20 milyon olarak belirlenmesi yeterlidir.

Yılın ilk yarısından sonra çalışanların gelirleri vergi oranının yükselmesi nedeniyle düşmektedir.

Asgari ücretin vergi dışı kalaçağı taahhütleri gerçekleşmemiştir.

1982 Yılında Asgari ücret 10 bin lira iken genel indirim 5.100 liraydı. Böylelikle ücretin yüzde 51’i vergiden muafı.

1992 yılında asgari ücret 801 bin liraya çıkarken, genel indirim 90 bin lira ile sınırlı tutulmuş, ücretin yüzde 11.23’ü vergiden muaf hale gelmiştir.

1991’da 54 bin lira olan genel indirim, 1992’de 90 bin liraya çıkarılmakla asgari ücretliye bir paket sigara parası bile kazandırılmamıştır

Vergi politikasında görülen diğer bir olumsuz gelişme ise, toplam vergi gelirleri içindeki dolaylı - dolaysız vergi dağılımının gösterdiği değişimdir.

1981 yılında toplam vergi gelirleri içinde dolaysız vergiler yüzde 64.5’lik bir paya sahipken, bu oran bugün yüzde 50’lere düşmüştür.

Dolaysız vergilerin yerini dolaylı vergilerin alması vergi adaletsizliğini arttıran bir unsurdur. Bu noktaya gelinmesinde en önemli etken, gelir ve kurumlar vergisine getirilen muafiyet ve istisnalardır.

Vergi vermek, vatandaşlık görevi olduğu kadar, insanın topluma olan borcudur.

Bu ülkeyi seven herkes gerçek kazancı üzerinden vergi ödemek zorundadır.

Ortak Pazar’a girme beklentisinde olan ülkemizde, vergisini kaçırarak, kaçak işçi çalıştıran sanayici ile namuslu sanayicinin rekabet gücü kalmayacağı gibi, dış pazarda rekabet edecek kaliteli mal üretimi de hayal olmaktadır.”

TÜRK-SEN ÜYELERİNE SEMİNER YAPILDI..

• **Seminere 32
TÜRK-SEN
yöneticisi katıldı.**

TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu kararı gereğince Kıbrıs Türk İşçi Sendikaları Federasyonu (TÜRK-SEN) üyeleri için düzenlenmesi planlanan ÖZEL seminerlerin ikincisi de gerçekleştirildi.

1991 yılı programı çerçevesinde yapılması gereken ancak TÜRK-SEN'in kuruluş yıldönümü münasebetiyle ertelenen seminer 13-17 Ocak 1992 tarihleri arasında Samsun'da yapıldı.

TÜRK-İŞ Eğitim Merkezinde düzenlenen seminerde; "Sendika ve Siyaset", "Çalışma Hayatında Beslenmenin Önemi", "Türkiye'nin Genel Ekonomik Durumu" ve "Türkiye'de ve Dünya'da Sendikacılık Hareketleri" konuları, Ankara Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Alpaslan IŞIKLI, Samsun 19 Mayıs Üniversitesi Öğretim Üyesi Dr. Funda ELMACIOĞLU, Karadeniz Teknik Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Ersan BOCUTOĞLU ile Gazi Üniversitesi Öğretim Üyesi Doç. Dr. Adnan TUĞ tarafından işlendi.

Toplam 32 TÜRK-SEN üyesinin iştirak ettiği seminere katılan TÜRK-İŞ Genel Eğitim Sekreteri Mustafa BAŞOĞLU, TÜRK-İŞ'in kuruluşu-iç yapısı-işleyişi-organları-uluslararası konumu ve faaliyetleri hakkında kursiyerlere bilgiler verdi.

Endüstriyel ilişkiler açısından Türkiye'de son 10 yılın bir değerlendirme-

sini de yapan BAŞOĞLU önümüzdeki dönemde TÜRK-İŞ'in çalışma hayatıyla ilgili beklentileri hakkında açıklamalarda bulunarak demokratik mücadele haklarını gereğinde ve en etkili bir biçimde kullanacaklarını belirtti. Kıbrıs

sorununa da değinen BAŞOĞLU "Bu milli davamızda TÜRK-İŞ ve üye kuruluşlarımız her yerde ve özellikle de uluslararası platformlarda desteklerimizi azimle sürdüreceğiz" dedi.

Seminere katılan TÜRK-SEN üyeleri, BAŞOĞLU ile..

SEMİNERE KATILAN TÜRK-SEN ÜYELERİ ŞUNLAR :

Ömer Orkun, Ayhan Kurtarıcıeller, Osman Ernaz, Hasan Nasiboğlu, Ertağrul Kuşo, Metin Uzun, Emir Aranır, Osman Zorlu Hacıoğulları, Bilal Uslu, Muhammet Koşot, Mehmet Gökür, Giray Karahasan, Yavuz Yarkin, Cemal Serdar, Ahmet Hoca (EL-SEN)

Mustafa Bener, Saim Aytürk, Ahmet Akkaya, Osman Çetinsoy, İrfan Kutluer, Halil Tolgar, Mehmet Ünvan, Mehmet Ali Oltuğ, Uygur Celiloğlu (TEK-SEN)

Osman Cılasun, Doğan Şah, Cemal Günözger (TEL-SEN)

Ahmet Pınar, Doğan Yavuz, Abdulkadir Şenyurt, Münir Sorguç (METAL-SEN)

Ahmet Zeki Emir (GIDA-SEN)

ÜST DÜZEY TEMSİLCİLER SEMİNERİ ERTELENDİ

6-9 Ocak 1992 tarihleri arası Samsun'da TÜRK-İŞ İl ve Bölge Temsilcilerinin katılacakları "Sağlıklı Çalışma Ortamının Gerçekleştirilmesi" konulu seminer hava muhalefeti nedeniyle ertelenmek zorunluluğu doğmuştur.

TÜRK-İŞ Genel Eğitim Sekreteri Mustafa Başoğlu ertelenmeyle ilgili olarak şunları söyledi : "Çok önem verdiğimiz bu semineri mutlaka gerçekleştirmek istiyoruz. Havaların elverişli olması halinde Şubat sonu veya Mart'ın ilk haftasında semineri yapmış olacağız"

MPM'NİN İŞ PROGRAMI TOPLANTISINDA TARTIŞMA ÇIKTI..

“BAŞOĞLU: İŞ GÜVENCESİ MUTLAKA SAĞLANMALIDIR..”

Milli Prodüktivite Merkezi 1992 yılı iş programı taslağının değerlendirilmesi, bu konuda kesimlerin görüş ve önerilerinin alınması amacıyla, MPM Genel Merkezi'nde 2* Ocak tarihinde bir toplantı yapıldı.

Toplantıda Konfederasyonumuzun görüş ve önerilerini açıklayan TÜRK-İŞ Genel Eğitim Sekreteri **Mustafa BAŞOĞLU**, 1992 yılı iş programında iş kazaları, işçi sağlığı ve iş güvenliği konusunda yoğun eğitim ve araştırma çalışmalarına yer verilmesi gerektiğini belirterek “İşverenler sürekli olarak grevler nedeniyle olan işgünü kayıplarını dile getiriyorlar. Ancak iş kazaları nedeniyle meydana gelen işgünü kayıpları hakkında hiç konuşmuyorlar” dedi.

MPM'nin olumlu çalışmaları ile ülke kalkınmasına önemli katkıda bulunduğunu vurgulayan **BAŞOĞLU**, “gelir dağılımı, işsizlik sigortası ve sağlık hizmetleri gibi konularda da bilimsel çalışmalar yapılmasını” istedi.

Toplantıda işveren temsilcileri; TİSK Genel Sekreter Yardımcısı **İlhan GÖÇER** ile Gıda İşverenleri Sendikası Genel Başkanı ve MPM Yönetim Kurulu Üyesi **Nazım DÜZENLİ**'nin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından İş Güvencesi Yasa tasarısı üzerindeki açıklamaları tartışmalara yol açtı. **DÜZENLİ**'nin “tasarıyı, bütün gücümüzü kullanarak engel olmaya çalışacağız” sözlerini cevaplandıran **BAŞOĞLU**, keyfi işten çıkartmaların son günlerde daha da arttığını belirterek, şöyle devam etti:

“— Bu toplantıda gündemin dışına çıkılmıştır. Keyfi işten çıkarmanın yaşandığı, yargı güvencesini kabul etmezseniz, çalışma barışını nasıl sağlayacağız? İşyerlerinde huzurlu bir çalışmayı nasıl getireceksiniz? Çıkan kanunu nasıl uygulamayacaksınız, merak ediyorum? Biz TÜRK-İŞ olarak, sendikacılar olarak çıkacak olan bu yasanın uygulanması için gücümüzü kullanacağız.”

BAŞOĞLU daha sonra açıklamalarında şunları söyledi:

“— İşsizlik sigortası olmayan ülkemizde, işten atılma büyük bir felâkettir. Keyfi işten atılma yoksa, işverenlerimiz

neden karşı çıkıyor. Yasa tasarısı ile yargı güvencesinin getirilmesi olumlu bir gelişmedir. Çalışma barışı açısından da zorunlu bir ihtiyaç olan bu tasarının en kısa zamanda yasallaşmasını bekliyoruz. Kaldı ki, TÜRK-İŞ ve TİSK bu konuda anlaşabilirse, sorunu daha rahat çözeriz. 12 Eylül ile işten çıkarma yasağı getirilmiş ve 3 yıl uygulanmıştı. Bu tasarı, o boşluğu dolduracak niteliktedir.

İşveren kesimi, ücret zamları konusunda da yanlış değerlendirmeler yapmaktadır. Bir insan ne kadar ücretle geçenebilir, buna bakmak gerek. Son araştırmamıza göre sadece aylık mutfak harcaması bir milyon lirayı aşmıştır. Diğer harcamalarla bu rakam en az net 3 milyondur. Ve işçide ortalama olarak 2 milyon lira civarında para almaktadır. Çok dedikleri miktar işte budur. Bu durumda yüzdeli hesaplar, gerçekçi bir değerlendirmeyi ifade etmez. Verilen ücretle çalışanlar ay

başını getirebiliyor mu? İşverenler gidip yerinde görsünler. Bu insanları oturduğu yerde incelesinler. 30-35 yaşındaki işçimizin omuzları çöküyor... TÜRK-İŞ, uzlaşmaya ve diyaloga karşı değildir. Sorunları elbette tartışarak çözeceğiz. Ancak işverenlerin Anayasa'ya konulmasını istedikleri bir konsey oluşturulmalı şeklindeki önerilerine evet dememiz mümkün değildir. Bu tür diyalog istekleri güven vermiyor. YHK gibi bir kurul olacaksa, işçinin aleyhine işler ve istenen sonucu vermez.

Bu arada belirtmeliyim ki MPM, siyasi oluşumların dışında kalmayı başarmıştır. Bugün MPM, zor bir dönemini yaşamaktadır. Bu sorunun çözümü için hükümetin desteğinin alınması gerekir. Parlamento ile ilişkilerin geliştirilmesi önerilerini de destekliyorum.

Tarafsız araştırma konusu olan önerilerimizin de görüşülen tasarıda yer almasını bekliyoruz.”

ERKEN EMEKLİLİK YASALASTI ANCAK CUMHURBAŞKANI ÖZAL YASAYI İKİNCİ KEZ VETO ETTİ..

TBMM SAĞLIK VE SOSYAL İŞLER
KOMİSYONUNDA KONUŞAN
TÜRK-İŞ GENEL MALİ SEKRETERİ
TOÇOĞLU

TBMM Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonu'nda TÜRK-İŞ adına bir konuşma yapan TOÇOĞLU işçilerin emeklilik haklarını savundu..

"ERKEN EMEKLİLİK, YENİ SİGORTALILAR SAĞLAYACAKTIR.."

Yaş haddine bakılmaksızın erkeklerde 25, kadınlarda 20 yıl çalışma şartı getiren ve kamuoyunda "Erken Emeklilik" olarak bilinen yasa tasarısı TBMM Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonunda görüşülerek benimsendikten sonra Genel Kurulda da kabul edildi.

Komisyonunda TÜRK-İŞ adına konuşan Genel Mali Sekreter Enver TOÇOĞLU, işçilere yaş sınırı getiren 3246 sayılı Yasanın kaldırılması için hazırlanan Kanun Hükmünde Kararnamenin Cumhurbaşkanınca veto edilmiş olduğunu hatırlatarak, "Bu durum karşısında kısa sürede bir yasa tasarısı hazırlayarak TBMM'ye gönderilmesini memnuniyetle karşıladık" dedi.

TOÇOĞLU, önceki hükümet zamanında toplumun büyük kesimlerini ilgilendiren yasa hazırlıklarında bu kesim temsilcilerinin çağırılmadığını, şimdi ise çağdaş bir uygulama ile diyalogla sonuca ulaşabilme anlayışının yerleşmiş olmasından sevinç duyduklarını belirterek şunları söyledi:

"Emeklilik şartlarını güçleştiren 3246 sayılı Yasa, aynı gün Gölbaşı

Sinemasında TÜRK-İŞ'in düzenlediği büyük toplantıya inat olsun diye çıkarılmıştır.

Haberin geldiği anda Sinema salonunu dolduran işçi temsilcilerinin öfkesi ve Meclis'e yürüme istekleri güçlüğü önlenmiştir.

Zamanın Başbakanı Sayın ÖZAL'a tepkimizi ilettiğimizde, yasa kısmen yumuşatılmış, yasanın yürürlük tarihi olan 10.1.1986 tarihinde 15 yıl hizmeti olanlar kapsam dışı bırakılmıştır.

Bir ülkede çalışabilir nüfusun yüzde 22'si işsizse,

Çocuk işçiler çocukluklarını yaşayamadan çalışma hayatına atılıyor ve sayıları milyonu geçiyorsa,

İstatistiklere göre Kurumdan yaşlılık aylığı alanlar 60 - 64 yaş grubunda çoğunlukla vefat ediyorsa,

O ülkede emeklilik düzenlemelerindeki kıstaslar değişmelidir.

Kaldı ki, bu yasanın yürürlüğe girmesi ile yeni sigortalılar çalışma hayatına girecek ve SSK dengeleri bozulmayacaktır. Esasen ilk 3-4 sene

için Kuruma bir yük de söz konusu değildir.

Emeklilikte rahat bir hayata kavuşmanın çalışan her insanın hakkı olduğu ve bu hakka sahip olanların toplumsal huzurun sağlanmasında denge unsuru oldukları gerçekleri karşısında, Cumhurbaşkanınca veto edilen bu tasarının biran önce yasalaştırılmasını istiyor ve 3246 sayılı Yasa ile zedelenmiş bulunan hak kavramının korunmasını ve devlete güvenin kuvvetlendirilmesini komisyonunuzdan bekliyor ve TÜRK-İŞ olarak her türlü desteği göstereceğimizi ifade ediyorum."

TOÇOĞLU, komisyon üyelerine gösterdikleri yaklaşım nedeniyle teşekkür ederek konuşmasını tamamladı.

Daha sonra komisyon "Erken Emeklilik" yasa tasarısını benimsedi. TBMM Genel Kurulunda da kabul edilen tasarı yasalaşırken, Cumhurbaşkanı Özal, bu yasaı veto edeceğini açıkladı. Dergimiz baskıya girerken "Erken Emeklilik,, yasası onay için Cumhurbaşkanına gönderilmişti.

OCAK'92 İSTATİSTİĞİ YAYINLANDI..

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından 2821 sayılı yasa gereği her altı ayda bir yayınlanan işçi sayılarını gösteren liste, 17 Ocak 1992 günü Resmi Gazetede yer aldı. 21114 sayılı Resmi Gazete'nin nüshasındaki tebliğe göre, TÜRK-İŞ'e bağlı 32 sendikanın yüzde 10 barajını aştıkları ve üye sayılarını 48 bin 658 artırdıkları belirlendi.

Temmuz 1991 istatistiğine göre, TÜRK-İŞ'e bağlı sendikaların 1 milyon 675 bin 298 olan üye sayıları, Ocak'92 istatistiğinde 1 milyon 723 bin 983'e ulaştığı açıklandı.

İşçi bildirimlerini esas alan işçi sayılarını gösteren istatis-

tik listelerinde en çok üyesi olan sendika **TEKSİF** 223 bin 704 ile birinci sırada yer alırken, ikinci sırada 184 bin 221 üye sayısı ile **T. YOL-İŞ**; üçüncü sırada 175 bin 109 üye sayısı ile **TÜRK METAL**; dördüncü sırada 172 bin 164 üye sayısı ile **BELEDİYE-İŞ**, beşinci sırada 170 bin 207 üye sayısı ile **TEKGIDA-İŞ** sendikası bulunuyorlar.

Aşağıda Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından açıklanan Ocak'92 ayına ait işçi sayılarını gösterir liste, 32 sendikamızla ilgili **TÜRK-İŞ Teşkilatlandırma Sekreterliği** tarafından yapılan bir çalışmayı tablo olarak sunuyoruz.

TÜRK-İŞ'E BAĞLI SENDİKALARIN ÜYE SAYILARI..

SENDİKALAR	TEMMUZ/1991	OCAK/1992	TEMMUZ/OCAK FARKI	YÜZDESİ
TARIM-İŞ	37.068	39.400	(+) 2332	—
TÜRKİYE MADEN-İŞ	62.294	63.616	(+) 1322	47.72
GENEL MADEN-İŞ	48.220	48.437	(+) 217	36.33
PETROL-İŞ	73.696	74.645	(+) 949	45.66
TEKGIDA-İŞ	166.201	170.207	(+) 4006	67.84
ŞEKER-İŞ	38.012	38.245	(+) 233	92.48
TEKSİF	219.444	223.704	(+) 4260	64.03
DERİ-İŞ	12.542	13.150	(+) 608	25.87
AĞAÇ-İŞ	13.967	14.033	(+) 66	23.91
SELÜLOZ-İŞ	15.268	15.554	(+) 286	62.21
BASIN-İŞ	4.828	5.022	(+) 194	18.86
BASİSEN	34.452	35.427	(+) 975	43.92
BASS	10.893	11.068	(+) 175	13.72
TÜRKİYE ÇİMSE-İŞ	51.552	52.890	(+) 1338	43.44
KRİSTAL-İŞ	15.651	15.767	(+) 116	12.94
TÜRK METAL	165.751	175.109	(+) 9358	38.54
DOKGEMİ-İŞ	7.273	7.372	(+) 99	67.28
TÜRKİYE YOL-İŞ	179.202	184.221	(+) 5019	30.81
TES-İŞ	115.700	117.471	(+) 1771	79.94
TEZKOOP-İŞ	35.191	36.787	(+) 1596	10.52
KOOP-İŞ	35.188	35.647	(+) 459	10.20
TÜMTİS	5.570	5.934	(+) 364	10.00
DEMİRYOL-İŞ	31.635	31.622	(—) 13	77.97
TÜRKİYE DENİZCİLER	13.106	13.594	(+) 488	45.89
HAVA-İŞ	12.173	12.241	(+) 68	79.58
LİKAT-İŞ	7.632	8.232	(+) 600	73.26
HABER-İŞ	19.425	21.579	(+) 2154	94.13
SAĞLIK-İŞ	14.840	15.029	(+) 189	49.19
TOLEYİS	21.374	22.417	(+) 1043	15.40
TÜRK HARB-İŞ	37.374	38.858	(+) 1480	98.02
TGS	4.600	4.546	(—) 54	64.17
BELEDİYE-İŞ	165.176	172.164	(+) 6984	77.28
TOPLAM.....	1.675.298	1.723.983	(+) 48685	—
			(—) 67	

SELÜLOZ-İŞ
GENEL KURULU YAPILDI..

Toçoğlu

Bamyacı

Karakadılar

KARAKADILAR, YENİDEN SELÜLOZ-İŞ BAŞKANI..

Türkiye Selüloz ve Kağıt mamülleri İşçileri Sendikası (SELÜLOZ-İŞ) 12 nci Olağan Genel Kurulu toplantısı 25-26 Ocak günleri Kocaeli'nde yapıldı, Genel Başkanlığa yeniden **Fikri KARAKADILAR** seçildi.

Kongre Divan Başkanlığını da yapan TÜRK-İŞ Genel Mali Sekreteri **Enver TOÇOĞLU**, Türkiye'nin sorunlarının dünyanın sorunlarından ayrı düşünülemeyeceğini, çalışanların hayat pahalılığı, adaletsiz gelir dağılımından şikayetleri olduğunu belirttikten sonra konuşmasını şöyle sürdürdü:

“— Çalışanların işçi-memur-sözleşmeli, geçici-daimi ayrımlara tabi tutulmalarından, büyük bölümüne sendikalaşma hakkının tanınmamasından büyük sıkıntılarımız vardır. Bu ülkenin insanı olarak, insan hak ve özgürlüklere karşısında bir kara leke olarak görülen işkenceden, baskıdan sıkıntılarımız vardır. Biz de bu sıkıntılardan kurtarılmak istiyoruz.”

SELÜLOZ-İŞ Genel Kurulunda konuşan TÜRK-İŞ Genel Teşkilatlandırma Sekreteri **Mehmet BAMYACI**, son zamanlarda giderek artan keyfi işten çıkarmalar konusuna dikkat çekerek, Çalışma Bakanlığı tarafından hazırlanan iş güvencesiyle ilgili yasa düzenleme çalışmalarının, genişçe tartışıldığını, tasarrun işçi çıkarımını önleyici değil, keyfi işçi çıkarımını önleyici, ve yargı kararını arayan nitelikte olduğunu hatırlatarak işveren örgütlerinin koro halinde tepki göstermelerine de bir anlam vermediğini de belirtti.

BAMYACI özetle şunları söyledi:

“— Keyfi işçi çıkarımı konusunda yapılan yasal düzenlemeyi TÜRK-İŞ olarak elbette destekliyoruz. İşverenlerin iki dudağı arasında olabilecek bir düzenleme terkedilmelidir. Çağdaş dünyada çağa uygun, düzenlemelerin yapılmasının zamanı

• Genel Kurula katılarak birer konuşma yapan TÜRK-İŞ Genel Mali Sekreteri **TOÇOĞLU** ve Genel Teşkilatlandırma Sekreteri **BAMYACI**, çalışma hayatının sorunlarına ilişkin görüşlerini dile getirdiler..

gelmiş, geçmiş bile. Keyfi işten çıkarmalar sadece özel sektörde değil, yerel yönetimlerde de var. İşte İzmir'den Ankara'ya yürüyen ve İzmir Belediye Başkanı **Yüksel ÇAKMUR**'un işlerine son verdiği işçilerin durumu.. Sayın Çakmur, gazetelere ilan vererek, bunları 'kert teröristi' ilan ediyor.. Kendisi geçen yıl Zonguldak işçilerinin yürüyüşünde ön sıralardaydı. O zaman kendisi 'kent teröristi' değil miydi?”

İki gün süren çalışmalar sonunda SELÜLOZ-İŞ Sendikası Yönetim Kurulu şöyle oluştu:

Fikri KARAKADILAR (Genel Başkan), **Müslüm OCAK** (Genel Başkan Vekili), **Mithat SARI** (Genel Sekreter), **Şükrü KAYACIK** (Genel Mali Sekreter), **Davut BOZKAN** (Genel Eğitim Sekreteri), **İsmail KILINÇ** (Genel Teşkilatlandırma Sekreteri).

AYÇİN Yeniden Genel Başkan oldu..

Türkiye Sivil Havacılık Sendikası (HAVA-İŞ)'in 20 nci Genel Kurulu 18-19 Ocak tarihlerinde İstanbul'da yapıldı. 383 delegenin katıldığı genel kurul çalışmalar sonunda **Atılai AYÇİN** yeniden HAVA-İŞ Genel Başkanı oldu.

3 listenin çekiştiği genel kurul çalışmalarında 176 oy alan **Atılai AYÇİN**'in listesi seçimleri kazandı.

HAVA-İŞ Genel Kurulunda seçilen HAVA-İŞ Yönetim Kurulu şu sendikacıardan oluşuyor.

Atılai AYÇİN (Genel Başkan), **Rahime DÜZGÜN** (Genel Başkan Yardımcısı), **Şafak KURNAZ** (Genel Sekreter), **Cumhur AKINAY** (Genel Mali Sekreter), **Ahmet İZGÜR** (Genel Teşkilatlandırma Sekreteri), **Mustafa YAĞCI** (Genel Eğitim Sekreteri), **Önder ATAY** (Genel Sekreter Yardımcısı), **Hüseyin GÜRBÜZ** (Genel Teşkilatlandırma Sekreteri Yardımcısı), **İsmail ÖZTULUNÇ** (Genel Eğitim Sekreter Yardımcısı).

YILMAZ : "SIKINTI ÇEKEN KESİMİN TEMSİLCİLERİ OLARAK GÜÇLÜ OLMAK ZORUNDAYIZ..."

Türkiye Maden-İş Sendikası Başkanlar Kurulu 9 Ocak günü Ankara'da toplandı. 35 şube başkanı ve 7 Merkez Yönetim Kurulu üyesinin katıldığı Başkanlar Kurulu toplantısında bir konuşma yapan TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket YILMAZ sendikaların içinde bulunduğu sıkıntılara işaret ederek "Sıkıntı çeken kesimin temsilcileri olarak evvela kendimiz güçlü olmak zorundayız" dedi. YILMAZ, özetle şöyle devam etti:

"Türkiye'nin içinde bulunduğu sıkıntıları bilmeyen kalmamıştır. İki gün önce Sayın Başbakan'a sıkıntılarımızı anlattım. Bizi dinleyen Başbakan 'Sanki ben konuşuyorum' dediler. Şimdi biz bu konumdayız. Sıkıntılarımızı aşmamız için, sendikalar ve sendikacılar olarak güçlü olmak zorundayız. Biz güçlü değilsek, başkasından hak almamız mümkün değildir. Kolay günlerde bulunmuyoruz. Sendikacılar olarak uyanık ve güçlü olmak durumundayız."

Türkiye Maden-İş Genel Başkanı

Hasan Hüseyin KAYABAŞI da yaptığı konuşmada, DYP-SHP Koalisyonuna destek verdiklerini, kısa süre içinde sendikaları rahatlatıcı, yasal düzenlemeleri beklediklerini belirtti. KAYABAŞI, hükümette, ancak sorunlar çözüme kavuştu-

ğunda desteklerini sürdürebileceklerini kaydetti.

Türkiye Maden-İş Başkanlar Kurulu toplantısına TÜRK-İŞ Genel Sekreteri Orhan BALTA da katıldı. Toplantı bir gün sürdü.

T. Maden-İş Başkanlar Kurulu toplantısından bir görünüş.

TEZKOOP-İŞ BAŞKANLAR KURULU ANKARA'DA TOPLANDI..

TEZKOOP-İŞ Sendikası Başkanlar Kurulu toplantısı'nda bir konuşma yapan TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket YILMAZ, ekonomik tedbirler paketi konusunda görüşlerini açıklayarak "Pakette yer alan KİT'lerin özelleştirilmesi keyfiyete açık bir uygulama olmamalıdır" dedi.

Devlet Bakanı ÇİLLER'in açıkladığı ekonomik tedbirler konusunda açıklamalarda bulunan TÜRK-İŞ Genel Başkanı, "paketin hükümet programının bir az daha açılmış şekli" olduğunu söyledi.

YILMAZ özetle şöyle konuştu "Asgari ücretin vergi dışı bırakıl-

ması konusunda her hangi bir çalışmayı göremedik. Çalışma hayatı böyle bir uygulamayı bekliyor. Bunun endişesini taşıyoruz. Yine pakette, az gelişmiş bölgelerde yapılacak yatırımlarda kurumlar vergisinin kesilmemesi yolundaki maddenin de teşvik değil, tavsiye niteliğini taşıdığını görüyoruz."

TEZKOOP-İŞ Sendikası Genel Başkanı Ahmet TAMER de Başkanlar Kurulu açış konuşmasında koalisyon hükümetinin işçiler bakımından olumlu bulduklarını kaydederek "İşçi sınıfı koalisyona itici bakmamaktadır. Bu geniş konsensüs yeni bir Türkiye yaratmak için bulunmaz bir fırsattır" dedi.

TEZKOOP-İŞ Başkanlar Kurulu toplantısına Genel Başkan Şevket YILMAZ'ın yanı sıra TÜRK-İŞ Genel Eğitim Sekreteri Mustafa BAŞOĞLU ile Genel Teşkilatlandırma Sekreteri Mehmet BAMYACI da katıldı.

TEZKOOP-İŞ Başkanlar Kurulu toplantısında işçilerin sorunları görüldü.

HER SAYIDA
BİR KONU

ZITLAŞMA, UZLAŞMAYI GETİRMEZ

Mustafa BAŞOĞLU

TÜRK-İŞ Genel Eğitim Sekreteri

Son günlerde en çok tartışılan konuların başında **“keyfi ya da haksız işten çıkartma”** uygulamalarını önlemeye yönelik Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından hazırlanıp tartışmaya açılan, 1475 sayılı İş Kanununda yapılması düşünülen değişiklikler gelmektedir.

“Taslak” veya **“Teklif”** diyebileceğimiz ve tartışılarak olgunlaşacak olan bu değişiklik isteği üzerine, işveren kesiminin **bütünleşerek** gösterdiği **akıllamaz**, her türlü **inandırıcılıktan** uzak iddialarının altında, bu kesimin **uzlaşmadan çok zıtlaşmayı** temel politika sayan anlayışı yatmaktadır.

Bir yandan -biz **keyfi** yahut **haksız** işçi çıkartmıyoruz- diyorlar, öte yandan işten çıkartmalara karşı **bağımsız yargı denetimini** kabul etmiyorlar. Bu gözden kaçmayan çok önemli bir çelişkidir.

Gerçekten, özellikle son yıllarda, yoğunlaşan işten çıkartmalar, eğer haklı sebeblere dayanıyor ve bu yargı kararı ile ispatlanabiliyorsa telâşlanmaya gerek yok. Ama biz biliyoruz ki, **işten çıkartmaların özünde haklı sebeplerden çok işçileri cezalandırma, sendikaları güçleştirme ve giderek sendikasız bir ortama ulaşma amaçlanmıştır.**

Bu amaca ulaşmak istendiğini işveren kesimi -ya az ücret zammına razı olursunuz, veya işçilerin geçinebileceği ücret zammında ısrar edersiniz işten çıkartmalarını hızlandırırız- iddiası açıkça kanıtlanmaktadır.

İşveren kesimi bir yandan TÜRK-İŞ'i uzlaşmamakla suçlarken, öte yandan makul düzey-

de hiçbir uzlaşmaya yanaşmamakta, üstelik işçi yararına olabilecek bütün girişim ve değişikliklere karşı çıkmaktadır.

Bu kesime göre **uzlaşma yeni hak istememek, elden alınan işçi haklarının iadesine razı olmamak**, düşük ücretle çalışmak ve kendi sorunlarının çözümü için TÜRK-İŞ'ten destek beklemektedir. Kuşkusuz du anlayıştan makul noktada uzlaşma çıkmaz.

Aslında işçilere yargı denetiminde iş güvencesi verilmesi, işverenin de yararınadır. Böylece çalışma barışı korunur, ayrıca üretimin artmasına önemli katkı sağlanır ve işçinin işverene duyduğu güvensizlikte ortadan kaldırılır.

Geleceğinden endişe duyan, teşkilatlanma, toplu sözleşme ve grev haklarından yoksun bırakılan, düşük ücretle çalışmaya zorlanan, işçi sağlığı ve iş güvenliği konularında yeterli ve gerekli tedbirlerin alınmamasından yakınan ve haklarına saygı duyulmayan işçiler, halâ barış içinde birlikte çalışma anlayışını gösteremiyorlarsa, bununla iftihar edilmelidir.

İnsan haklarından, çağdaş demokrasi ve endüstri ilişkilerinden en çok söz edilen bir ortamda işveren kesiminin bu gelişmelere ayak uydurmamakta direnmesi çağdışı kalmanın en tipik örneğidir.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının kamuoyuna açıkladığı iş güvencesi teklifine sert tepki göstermek yerine, makul noktalarda uzlaşma arayışına girmek işverenler için en tutarlı ve geçerli yoldur.

Bilinmelidir ki, her haklı isteğe karşı çıkarak zıtlaşmak uzlaşma getirmez.

2829 SAYILI KANUN ve TARAFLI DÜZENLEMELER

Sosyal Güvenlik Kuruluşlarına Tabi Olarak Geçen Hizmetlerin Birleştirilmesi Hakkındaki 2829 Sayılı Kanunun amacı, çeşitli sosyal güvenlik kurumlarına tabi olarak geçen hizmet sürelerinin birleştirilmesi suretiyle ilgililerin sosyal güvenliklerinin sağlanmasına ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Birleştirilen hizmetler sonunda aylığı bağlayacak kurumu tarif eden 8. madde ile, kurumlararası hesaplaşmayı belirleyen 13. madde, uygulamada kurumlararası ilişkiler yönünden önem arzeden 2 madde olarak görülmektedir.

AYLIĞI BAĞLAYACAK KURUM

Birleştirilmiş hizmet sürelerine göre aylık bağlayacak kurum, son 7 yıllık fiili hizmet süresi içinde fiili hizmet süresi fazla olan (1261 gün prim veya kesenek ödenen) kurumdur.

Hizmet sürelerinin eşit olması halinde ise, eşit hizmet sürelerinden sonuncusunun tabi olduğu kurumun kendi mevzuatına göre aylık bağlaması gerekmektedir.

Aylığı bağlayacak kurumun tesbitindeki istisnalar ise, malûllük ve ölüm sigortalarından tahsise hak kazanma ile, 5434 sayılı kanuna göre yaş haddinden re'sen emekli olma ve üyesi bulunulan sosyal güvenlik kurumunun kanunla değiştirilmesi halleridir ki, bu durumda ilgilinin tabi olduğu son sosyal güvenlik kurumu, kendi mevzuatına göre aylık bağlamaktadır.

5.1.1961 tarihinde kabul edilerek 12.1.1961 tarihinde yürürlüğe giren 228 sayılı Kanun, sigorta kanunları ile muhtelif emekli sandıkları kanunlarına tabi işlerde çalışanların bu işlerdeki hizmet süreleri toplamı, kendilerinin veya ölümleri halinde hak sahibi kimlerinin sigorta veya sandıklar kanunlarının herbirine göre tahsis yapılmasına hak kazanabilmeleri halinde, birleşik hizmet sürelerine göre aylık bağlanabilmesi

ni sağlamakta ve fakat bu kanunlardan herhangi birine göre aylık bağlanmasına hak kazanamayanların hizmetleri birleştirilememekte idi. Yani tahsise hak kazanamamakta idiler.

228 sayılı Kanunda, 1.3.1970 tarihinde yürürlüğe giren 1214 sayılı kanunla yapılan değişiklikle, son

defa tabi olunan sandık veya kurum mevzuatına göre aylığa hak kazananlar, o kuruma prim ödeme süresine bakılmaksızın birleştirilmiş hizmetlere göre tahsise hak kazanabilmekte idiler.

Ancak, sosyal güvenlik kuruluşları arasında norm ve standart birliğinin olmaması, vatandaşların sosyal sigortalara tabi bir işe girmek suretiyle, Sosyal Sigortalar Kurumundan emekli olmayı tercih etmelerine neden olmuştur. 228-1214 sayılı kanunların istismara açık bu hükmü, sosyal güvenlik kuruluşlarının aktüaryal dengelerinin bozulmasına neden olacak seviyeye gelmesi

nedeniyle, 2829 sayılı kanunla bu aksaklıkları gidermek için yeni düzenlemeye gidilmiş bulunmaktadır.

KURUMLARARASI HESAPLAŞMA

Birleştirilmiş hizmetlere göre bağlanan aylıklardaki kurum hisselerinin tesbiti, 2829 sayılı yasanın 13. maddesine göre kurumlardaki hizmetin birleştirilmiş hizmet sürelerine oranlanması suretiyle bulunmasını amirdir.

Yine birleştirilmiş hizmetlerden ileri gelen borç ve alacak tutarlarının hesaplanması ve tasfiyesi ile ilgili hususların ve diğer hükümlerin uygulanması usul ve esaslarının Maliye Bakanlığı ile Sosyal Güvenlik Bakanlıklarınca müştereken hazırlanacak bir yönetmelikle belirlenmesi düzenlenmiştir.

Bu hususta her iki bakanlıkça çıkarılmış bulunan yönetmelik 1.6.1988 tarihinden geçerli olmak üzere yürürlüğe girmiş ve hesaplaşmayla ilgili hususları disiplin etmiştir.

H. Avni YAZICI

TÜRK-İŞ Sosyal
Güvenlik Uzmanı

YILMAZ, HALİL TUNÇ'U KUTLADI..

TÜRK-İŞ Genel Başkanı **Şevket YILMAZ** ve Yönetim Kurulu Üyeleri, Sosyal Sigortalar Kurumu Yönetim Kurulu Üeliğine atanan **Halil TUNÇ**'u 15 ocak gününü makamında ziyaret ederek kutladı ve başarılar diledi..

Türkiye İşçi Hareketine uzun yıllar başarılı hizmetler vermiş, Genel Başkanlık ve 2 dönem Genel Sekreterlik yapan ve yakın zamana kadar da TÜRK-İŞ'te Başkan Danışmanı olarak görev yapan **Halil TUNÇ**, yeni atandığı Sosyal Sigortalar Kurumu'nda Yönetim Kurulu Üyesi olarak görev yapıyor.

HALİL TUNÇ'UN ÖZGEÇMİŞİ

Halil TUNÇ, 1928 yılında Hacıbektaş'ta dünyaya geldi. İlkokulu Hacıbektaş'ta okudu. 1940 yılında Pazarören Köy Enstitüsü'ne girdi. ve son sınıfta babasını ve ağabeyini aynı hafta içinde kaybetmesi üzerine okulu bırakmak zorunda kaldı. 1946 yılında Ankara Otobüs İşletmesi'ne

biletçi olarak çalışma hayatına atıldı. Askerlik dönüşü Ankara Bira Fabrikası'nda işçi olarak çalıştı. 1952 yılında sendikal yaşama başlayan **TUNÇ**, 1960 yılında TÜRK-İŞ Genel Sekreteri seçildi.

TUNÇ 1974 yılından 1979 yılına kadar da TÜRK-İŞ Genel Başkanlığı yaptı. İki

kez senatörlük ve yapan **TUNÇ**'un çalışma yaşamında içinde yer alan bazı ek görevlerde de bulundu. Halen Ankara Büyükşehir Belediyesi Danışma Kurulu Başkanlığını yapan **TUNÇ**, evli ve 3 çocuk babasıdır.

■ Ancak, 1479 sayılı Bağ-Kur Kanununa 2423 sayılı kanunla eklenen, 2927 sayılı kanunla değişik ek maddede 7, 20.6.1987 tarih, 3396 sayılı kanunun 13. maddesiyle değiştirilerek "...2829 sayılı kanun hükümleri gereğince aylık bağlananlara ödenecek sosyal yardım zammı, hizmet süreleriyle orantılı olarak tesbit edilerek aynı nitelikteki zammı ödeyen ilgili sandık veya kurumdan tahsil edilir. Diğer sandık ve kurumlarca yapılan aynı mahiyetteki ödemelere, Bağ-Kur'un ödediği sosyal yardım zammı miktarı esas alınarak, hizmet süreleriyle orantılı olarak iştirak edilir..." hükmü getirilmiştir.

Bilindiği üzere, Bağ-Kur emekli üyelerine aylık 10 bin 675 lira sosyal yardım zammı ödemekte iken, bu miktar 1.10.1991 tarihinden geçerli olmak üzere 100 bin liraya çıkarılmış bulunmaktadır.

Sosyal Sigortalar Kurumu ise, emeklilerine;

1.1.1988	53 bin
1.7.1988	70 "
1.1.1989	91 "
1.7.1989	140 "
1.1.1990	175 "
1.7.1990	225 "
1.1.1991	290 "
1.7.1991	390 "
1.1.1992	550 " lira sosyal yardım zammı

ödemektedir.

Yani Kurumu birleştirilmiş hizmetler karşılığında üyelerine son olarak aylık 550 bin lira sosyal yardım zammı ödemekte ve fakat bu meblağı Bağ-Kur'dan

hizmet oranına göre 1.10.1991 tarihinden itibaren aylık 100 bin lira üzerinden tahsil etmektedir.

Bağ-Kur Kanununda 3396 sayılı kanunla yapılan tek taraflı bu değişiklik, 2829 sayılı kanunun genel esprisine aykırı olduğu gibi, uygulamada Sosyal Sigortalar Kurumunun aleyhine de bir düzenleme olarak yıllardır devam etmektedir.

SONUÇ

3396 sayılı kanunla yapılan bu düzenleme, kurumlararası ilişkileri aksatıcı bir hüküm olmanın ötesinde, Sosyal Sigortalar Kurumundan Bağ-Kur'a haksız kaynak transferine neden olmaktadır.

Ayrıca 2829 sayılı kanunun açık hükmüne ve diğer sosyal güvenlik kuruluşlarının birleştirilmiş hizmetlerle ilgili iştirak durumunu, bu kanuna göre tasfiye etmelerine karşılık, Bağ-Kur'a yasayla da olsa böyle bir ayrıcalığın tanınmış olması, Anayasanın sosyal devlet ve eşitlik ilkelerine de aykırı görülmektedir.

Yine unutulmaması gereken bir diğer husus, sosyal yardımın sosyal devlet ilkesinin bir gereği olduğu ve devletçe karşılanmasının gerektiğidir ki, o zaman bu haksız uygulama sonucu, Sosyal Sigortalar Kurumundan Bağ-Kur'a kaynak transferi son bulacak ve hem de son kuruluş olarak özel sektörde çalışarak Kurumdan emekli olanlara ve bunların hak sahibi kimselerine Kurumca karşılığında prim alınmadan ödenen sosyal yardım zammı mükellefiyeti de son bulacaktır.

GELİŞMEKTE OLAN ÜLKELER AÇISINDAN VERİMLİLİĞE BİR BAKIŞ..

21 yüzyıla çok kısa bir zaman kaldı. Bu birkaç yıl içinde verimlilik konusunda gerekli ve yeterli atılımı yapamayan ülkelerin sanırım "gelişmiş ülke" olma şansları artık pek kalmayacaktır. Özellikle gelişmekte olan ülkeler içinde verimliliğin verdiği hızla 21. yüzyılı göğüsleyebilenler, geleceğin refah toplumları içinde yer almayı başarabileceklerdir.

Önümüzdeki 8-10 yıl içinde bu ülkeler açısından verimlilik artışlarını etkileyebilecek birçok etken vardır. 80'li yıllara bir göz atıldığında, bu ülkelerin çoğunda endüstrileşmiş ülkelere yakın bir noktaya bile gelineemediği ve hatta reel gelirlerde bir gerileme ile karşılaşıldığı gözlenmektedir.

Latin Amerika ülkelerinde bugün milyonlarca insan, 70'li yıllardan daha geri konumdadır. Güney Afrika'nın pek çok yerinde yaşam standartları 60'lı yılların bile gerisine düşmüştür. Çeşitli Güney Asya Ülkelerinde kişi başına gelir, ya yerinde saymış, ya da gerilemiştir.

Genel olarak Dünya'da ithalat isteklerinin azalması, ülkelerarası ticaretin gerilemesi, AT ile ABD'nin tarımsal ürünlere karşı getirdikleri korumacılık önlemleri, döviz kurlarındaki sürekli yükselmeler,

üretimdeki büyük dalgalanmalar, borçlar üzerine binen faizler, yerel ürünlerin (ülkelere has bazı temel ürünler; Hindistan için çay, Tayland için pirinç gibi) ihracatının gerilemesi ve fiyatlarının düşmesi bazı ülkelerin yoksulluk çizgisini aşma çabalarını frenlemiştir.

Bu olumsuz dış etkiler bir yana, uygulanan iç politikalar-daki yanlışlıklar da başarısızlığı artırmakta ve durumu daha içinden çıkılmaz hale getirmektedir

90'lı yıllarda bu ülkelerin daha yüksek bir performans göstermeleri gerekmektedir. Uluslararası kalkınma çabalarının değerlendirildiği bir raporda 1990 yılı için dış satımların bu ülkeler için en az % 5.1 oranında artması zorunlu görülmektedir. Bu ise ancak

tarım, kırsal kalkınma, endüstrileşme, altyapıyı geliştirme ve daha geniş istihdam olanakları yaratılması ile ilgili iç politikalarda güvenilir ve uygulanabilir değişiklikler yapılmasını gerekli kılmaktadır. Bu arada gelişmiş ülkelerin ve uluslararası kredi kuruluşlarının, gelişmekte olan ülkelerin ekonomik gelişmeyi hızlandırıcı ve yoksulluğu giderici politikalarına, gerçekçi ve güçlü destekler vermeleri şarttır.

Serpil ÖZDAMAR

MPM Genel Sekreter
Yardımcısı

Uygulanacak politikaların başlıcaları şunlardır:

- 1 — Gelişmekte olan bütün ülkelerde kararlı bir aile planlaması uygulanmalıdır. Çocuk ölüm oranlarının azaltılması, gelişen sağlık hizmetleri bu ülkelerde nüfusta çok hızlı bir artışa neden olmuştur. Bu nedenle nüfus artış oranları düşürülmelidir.

Afrika'nın güneyinde, toplam olarak 450 milyon insanı barındıran ülkelerdeki nüfusa önümüzdeki on yıl içinde yaklaşık 165 milyon kişi daha katılacaktır bu da gelirlerde % 20 lik bir düşüş yaratacaktır. Latin Amerika ülkelerinde yeni doğacak 85 milyon kişinin, gelirleri % 6 gerilemesi beklenmektedir. Hindistan'da 800 milyon dolaylarında olan nüfus 2000 yılında bir milyara 2020 yılında 1,5 milyara erişecektir. Bütün bunlar akli durduracak sayılardır. Büyük oranlı nüfus artışları yoksulluğuda beraberinde getirmektedir.

Yoksulluğu aşabilmek için, kişi başına gelirlerin nüfus artış oranından daha fazla artması gerekir. Dolayısıyla bu ülkeler, tüm politikalarını bu artışı gerçekleştirmeye yönlendirmelidirler. İşletmecilere ve sendika liderlerine bu alanda büyük sorumluluklar ve görevler düşmektedir.

- 2 — Okur yazarlık oranı, eğitim düzeyi yükseltilmelidir. Gelişmekte olan ülkelerde bu rakam çok düşüktür. Hele dünyanın bazı ülkelerinde ürküntü verecek boyuttadır. Örneğin Hindistan'da bu oran % 62 dir. Verimlilikle, okur yazarlık, eğitim ve gelişme hızı artışları arasında kesin bir ilişki bulunduğundan, bu konu üzerinde önemle durulmalıdır. İleri derecede endüstrileşmiş ülkelerdeki okuma yazma oranlarının yüksekliği bu savı doğrulamaktadır.

Ülke	Okur-Yazar oranı %	Yıllar
Brezilya	76	1980-84
Japonya	98	1983
Singapur	93	1986
Güney Kore Cumhuriyeti	87,6	1983
Tayvan	92	1985
Türkiye	82,3	1985

- 3 — İstihdam olanakları genişletilmelidir. Eğitim standardı yükseldikçe kalifiye işlendirme beklentisi de artacaktır. Eğitilen ve yetiştirilen bireylerin istihdamı için yeni işlerin yaratılması, bunun için uygun gelişme stratejileri düzenlenmesi de bir başka önemli amaç olmalıdır.

- 4 — İngiltere'nin Denizaşırı Kalkınma ve İşbirliği Gölge Bakanı Bayan Ann Clwyd hazırladığı bir raporda, Avrupa Ortak Pazarının, az gelişmiş ülkeler için yaşamın sonu olabileceğini söylemiştir. Bilindiği gibi bütün bu ülkelerin Avrupa ülkeleri ile tek ticari ilişkileri vardır. Tek Avrupa, bu ilişkilerin 12 ülkeye birden yayılması zorunluluğunu getirecektir.

Oysa gelişmekte olan ülkeler, bu tür geniş bir pazarlama ve reklam gücünü kaldırarak ne paraya ne de beceriye sahiptir.

Bu ülkeler, mevcut kalite standartlarını ve verimlilik düzeylerini AT ülkelerinin istediği noktaya getirebilmek için çok zorlanacaklardır. Örneğin dış satımlarının % 40'ı karides satışlarına bağlı olan ve yeryüzünün en yoksul ülkelerinden biri olan Mozambik, Tek Avrupa pazarının deniz ürünleri standartlarına uyamadığı takdirde, dış satım endüstrisi tamamen çökecektir. AT, bu konuda oldukça duyarsız davranmaktadır. Oysa politikalarını, gelişmekte olan ülkelere karşı belli bir "dünya sorumluluğu" taşıyarak belirlemeleri gerekmektedir.

- 5 — Gelişmekte olan ülkelerin üretim olanakları, yüksek katma değer yaratan alanlara yöneltilmelidir. Ayrıca, daha yüksek bir verimlilik düzeyine katkıda bulunduğu için politikalar, rekabete dayalı yönde değerlendirilip teşvik edilmelidir.

Sonuçta, gelişmekte olan bütün ülkelerde kamu yönetimleri, gelişme, ekonomi, endüstri ve ihracat politikalarını "verimlilik özü" çevresinde dokulandırmalıdır. İşletme yöneticileri ve özellikle sendika liderleri, yararları ancak orta ve uzun vadede ortaya çıkabilecek bu politikalara gerçekçi bir biçimde destek vermek zorundadırlar.

TARIM-İŞ

1991

YILINDA

150 TEMSİLCİ ve 1000 ÜYEYE EĞİTİM VERİLDİ..

TARIM-İŞ sendikası 1991 yılı eğitim seminerleri'ni; **Yalova, İzmir ve Antalya**'da düzenlediği "**Temel Sendikal Haklar**" Seminerleri ile tamamladı. Söz konusu bu seminerlerde 150 Temsilci ve 1000 işçiye eğitim verildi.

Uluslararası Tarım ve Plantasyon İşçileri Federasyonu (IFPAAW) ile **TARIM-İŞ**'in ortaklaşa düzenlediği "**Temel Sendikal Haklar**" seminerlerinin son dönem

Özdeş eğitim seminerlerinde yaptığı konuşmalarında tarım işçisinin işkanunu kapsamına alınmasını istedi.

- Tarım-İş Genel Başkanı Sabri ÖZDEŞ, Yalova, İzmir ve Antalya'da düzenlenen "**Temel Sendikal Haklar**" seminerlerinde birer konuşma yaparak "**1475 Sayılı İşkanunu** kapsamına alınmak bizim için ekmek kadar, su kadar bir ihtiyaçtır" dedi.

eğitim çalışması olan, **Yalova, İzmir ve Antalya** seminerlerinde, konuşma yapan **TARIM-İŞ** Sendikası Genel Başkanı **Sabri ÖZDEŞ**, eğitim önemini vur-

gulayarak, buralarda edinilecek bilgilerin, sendikanın yapacağı toplu iş sözleşmesi, eylem ve grevlerde işçilere rehber olacağını belirtti. **ÖZDEŞ**, tarım işçilerinin İş Kanunu kapsamına alınmasını isteyerek özetle şöyle dedi:

"— Tarım ve orman işçilerinin yasal sıkıntıları, topluluğumuzun her an içinde yaşadığı, uğradığı herhangi bir haksızlıkta karşısına duvar gibi dikilen **1475 Sayılı İşkanunu**'dur. **1475 Sayılı İş Kanunu**'nun 5,6,8, ve 33'ncü maddelerinde gerekli değişiklikler yapılip, tarım ve orman işçileri de bu yasa kapsamına alınmadıkça, bizim sıkıntılarımız bitmez. Toplumun bir -çok kesiminde olduğu gibi, bizde sıkıntılarımızın çözümü konusunda hükümetin tavrı konusunda iyiniyetlimizi devam ettiriyoruz. Ancak, hiç kimsenin şüphesi olmasın, sorunlarımızın takipçisi olacağız. Çünkü, **1475 Sayılı yasa** kapsamına alınmak bizim için, ekmek kadar, su kadar, hava kadar bir ihtiyaçtır. İşçilikten doğan en doğal hakkımızdır."

Seminerlerde Prof. Dr. **Savaş TAŞ-KENT**, Prof. Dr. **Öner EYRENCİ** ve Sosyal Güvenlik Uzmanı **Selahattin TURLA**, ders vererek sendikal haklar, çalışma hayatının sorunları ve yasalar hakkında bilgi verdiler.

Yalova seminerine katılanlar birarada (üstte) ve kadın işçilerinde izlediği seminerde bir ders anı (altta)

VERİMLİLİK VE M.P.M.

Ülkemizin kalkınması, gelişmesi ve gelişmiş Ülkeler düzeyine ulaşabilmesi için bazı önemli kavramlar, kurum ve kuruluşlar vardır. Bunlar Olmazsa olmaz'ı temsil ederler! Demokrasi olmazsa, Demokratikleşme; hak ve özgürlükler yeterince gerçekleştirilemezse, Siyasette ve ekonomide istikrar sağlanamazsa Türkiye gelişmiş ülkeler düzeyine çıkamaz. Milli gelirin artması da, daha adil bir biçimde bölüşümünün sağlanmasında Demokratik gelişme ile doğru orantılıdır. Ara rejimlerin hüküm sürdüğü dönemlerde kalkınma hızının negatif gelişme gösterdiği kalkınma planlarının incelenmesinden kolayca anlaşılmaktadır.

Türkiye yeni bir Demokratik sürecin içindedir. Yirmi ekim seçimlerinden sonra katılımcı demokrasinin geliştirilmesi yolunda önemli adımlar atılmaktadır. Anayasada gerekli değişikliklerin yapılması ya da Anayasanın tümü ile değiştirilmesi, yasalarda bu yolda yapılacak değişikliklerin tamamlanması Türkiye'yi demokratik hak ve özgürlükler açısından gelişmiş ülkeler düzeyine çıkaracaktır.

Ülkemizin ekonomik açıdan yaşadığı sıkıntıların giderilmesinde Kesimler arasında mutlak bir uzlaşmaya, enflasyonun düşürülmesi için de üretim ve verimliliğin artırılmasına kesinlikle ihtiyaç vardır. Kamu açıklarının kapatılması daha üretken ve verimli bir çalışma ortamının yaratılması, kalitenin yükseltilmesi kapasite kullanımının tam kapasite haline yükseltilmesi, büyük ölçüde tarafsız ve üçlü yapıya sahip verimlilik merkezlerinin çalışması na ve etkili sonuçlar almasına bağlıdır.

Başta A.B.D., Japonya, Almanya olmak üzere bu gün dünyada ekonomiyi ellerinde tutan ülkelerin kalkınmalarında temel faktör verimlilik merkezlerinin başarılı çalışmaları olarak tesbit edilmektedir. Teknolojik gelişmelerdeki başdöndürücü görünüm de sözünü ettiğimiz ülkelerde refahın toplumun bütün kesimlerine yansımalarının da temel göstergeleri vardır. Bu göstergeler, Araştırma, geliştirme eğitim ve danışmanlık hizmetlerine büyük oranlarda finansman kaynakları aktarmasından geçer.

Gerek Ülke düzeyinde gerekse işletmeler düzeyinde verimlilik oranlarının tesbiti ve çalışmaların yönlendirilmesi verimlilik merkezlerinin işidir. Türkiye'mizde verimlilik hizmetlerinin realize edilmesinden sorumlu ve yetkili kuruluş da kısa adı M.P.M. olan Milli Prodüktivite merkezidir. 1965 yılında kanunla kurulan ve üçlü temel temsili esas alan bu merkez, günümüze kadar oldukça önemli ve başarılı hizmetler gerçekleştirmiş ve takdir toplayan hizmetlerin odağı olmuştur.

İşçi, İşveren, Hükümet üçlüsünün mutlaka temsil edildiği yönetim kurullarında Odalar Birliğinin ve ziraat odaları birliğinin temsilcileri de bulunmaktadır. Genel kurullarda ise Üçlü temsilin yanı sıra akademisyenler bürokratlar ağırlıklı olarak temsil şansına sahiptirler.

Merkezin sekreteryası ve çalışanları, son derece yetenekli elemanlardan oluşmaktadır. Merkez yirmi altı yıldır verdiği danışmanlık, eğitim araştırma ve yayın hizmetleri ile kendisini kabul ettirmiş ve özellikle 1980 yılından bu tarafa da açtığı kampanyalarla verimlilik kavramını her düzeyde benimsenebilir hale getirmiştir. Şüphesiz daha çok yapılacak işler vardır. Gerçekleştirilmesi gereken hizmetler bulunmaktadır. Hizmetlerin gerçekleştirilmesi, merkezin mali sıkıntılardan uzak verimli bir çalışma ortamına kavuşturulması ile sağlanabilir.

Görebildiğimiz ve tesbit edebildiğimiz kadarı ile Merkez çok önemli finansman darlığı ile karşı karşıyadır. Sözünü ettiğimiz verimlilik merkezimizin içine girmek üzere bulunduğu dar boğazdan kurtarılması, gereken mali güce kavuşturulması, devlet bütçesinden yapılacak yardıma bağlıdır. Demokrasimiz gelişir, güçlenirken, geleceğimizin en önemli kuruluşlarından birisi olan M.P.M. yi, göz göre göre büyük mali sıkıntılar içine sokamayız. Önce M.P.M. Çağa uygun bir yasal güvenceye, sonra da gereken mali imkanlara kavuşturulmalıdır. Bizden hatırlatması...

İŞSİZLİK SİGORTASI

Son dönemde ülke gündeminde ağırlıklı olarak S yer alan konulardan biri de işsizlik sigortasıdır. Nitekim 20 Ekim genel seçimlerine katılan siyasi partilerin büyük bir çoğunluğu, seçim bildirgelerinde işsizlik sigortasının ülkemizde kurulması gereğine yer vermişlerdir. Seçim sonrasında oluşan DYP-SHP koalisyon hükümetinin “**Hükümet Programı**”nda da, “**İşsizlik sigortası sistemi kurulacak ve aşamalı olarak uygulamasına geçilecektir**” şeklinde hükümler yer almaktadır.

1992 yılının gündeminde de yer alacağı beklenen “**İşsizlik sigortası**” konusunda çeşitli kesimlerce farklı görüşler ortaya konmakta, çalışanlar ve işsizler tarafından da değişik beklentiler içine girilmektedir. Diğer sosyal güvenlik programlarından nitelik yönüyle farklılık gösteren “**İşsizlik sigortası**” işsizlik olgusunun meydana getirdiği olumsuzlukları gidermeye yöneliktir.

Zira, işsizlik, günümüzde ekonomik ve sosyal yönden gelişme düzeyleri farklı da olsa bütün toplumların en önemli ortak sorunu olmaya devam etmektedir.

Toplum bakımından işsizlik, üretici kaynakların başta işgücü olmak üzere bir bölümünün kullanılmaması anlamını taşımaktadır. Gerçekten toplum içinde işgücü, ulusal üretim kaynaklarından en önemlisini oluşturur. Bu kaynağın üretim dışı kalması toplumsal ekonomi, daha doğrusu ekonominin bütünü yönünden bir kayıptır. Birey açısından işsizlik ise, çalışma yeteneğinde ve isteğinde ve çalışmaya hazır bir durumda olup da gelir sağlayan bir işe sahip olamaması durumunu belirlemektedir. Bu süreç birey için her bakımdan bir yıkımdır.

Özellikle, ücretli olarak çalışanların işsiz kalmalarının sonuçları her bakımdan çok ağır olmaktadır. Yalnızca emeğin karşılığı elde ettiği gelirle geçinmek zorunda bulunan çalışanların, sosyal güvenlik açısından en büyük risklerden biri olan işsizlikle karşılaşmaları, gerek kendileri gerekse geçindirmekle yükümlü oldukları ailelerini olumsuz etkilemektedir.

Ülkemiz için de hem toplumsal hemde bireysel seviyede en önemli sorunlardan biri durumun-

Bülent KÜPELİ
(TÜRK-İŞ Araştırma Uzmanı)

da olan işsizlik, başta sosyal adaletsizlik olmak üzere birçok ekonomik ve sosyal huzursuzlukların kaynağını oluşturmaktadır.

İşsizliğin yarattığı bu olumsuzlukları ortadan kaldırmak yada en aza indirmek için işsizlere gelir transferi sağlayarak, gelirin yeniden dağılımında etkili olabilecek işsizlik sigortasının gerekliliği gündemdedir. Zira sosyal devlet anlayışının egemen olmasına koşut olarak sorunun toplumsal düzenlemelerle çözümünün gerektiği gözardı edilemez bir gerçektir.

İşsizlik sigortasının bulunmadığı ülkemizde istihdam güvencesi bir anlamda gelir güvencesini ifade etmektedir. İstihdam güvencesini ortadan kaldıran uygulamalar -ekonomik nedenlerle olsa bile- haklı tepkilere yol açmaktadır. Kuşkusuz işsizlik sigortası istihdam güvencesini ikame edecek bir sosyal güvenlik uygulaması olarak algılanamaz. Aynı biçimde işsizlik sigortasının, ülkede var olan işsizlik sorununa çözüm getiren bir niteliği de bulunmamaktadır. İşsizlik sigortası, ülkede istihdam ve buna bağlı olarak meydana gelen işsizlik sorununa yapısal çözümlerin ötesinde kısmi ve konjonktürel bir çözüm bulma doğrultusundaki arayışların sonucu olarak ortaya çıkmıştır. İşsizlik sigortası uygulamasına gereğinden fazla önem at'fetmek ve yapısal sorunların bu yolla çözümlenebileceğini beklemek gerçekçi bir yaklaşım değildir. Başka bir deyişle, yalnız işsizlik sigortasının kurulup, işletilmesi işsizlikle ilgili tüm sorunları çözüme kavuşturamayacaktır. Bu tür sorunları en aza inmiş çağdaş bir Türkiye'ye ulaştırmak, ancak tüm ekonomik, sosyal, hukuki kurumların bir bütün olarak sağlıklı bir biçimde işlemesiyle mümkündür.

NEDEN İŞSİZLİK SİGORTASI?

Çağdaş bir toplum içinde, işsizlerin kendi durumlarına bırakılmaları kabul edilemez. Bu nedenle sosyal barışın, sosyal adaletin sağlanması için işsizlik sigortası sisteminin önemi oldukça büyüktür. Ülkemizde de işsizlik sigortasını zorunlu kılan koşulların varlığı tartışılmayacak kadar açıktır. Ül-

kede işsizlik sorununun olması bu sigorta kolunun uygulanmasına engel gösterilmemelidir. Kurulacak işsizlik sigortasının uygulanmasına paralel olarak istihdam artırıcı ve işsizliği önleyici politikalar da uygulamaya konulmalıdır.

Diğer sosyal güvenlik programlarından nitelik yönüyle farklılık gösteren işsizlik sigortası; işini kaybedenlere geçici bir süre gelir kaybının bir bölümünü karşılayarak işsiz ve bağımlıların yaşamlarını sürdürmesine olanak sağlamak için geliştirilmiş bir programdır. İşsizlik sigortası günümüzde diğer sosyal sigorta kuruluşları gibi devletçe kurulmaktadır. Sigortacılık tekniği gereği prim ödeme esasına dayanmaktadır, katılma zorunludur. Türkiye’de kurulacak işsizlik sigortasında da dikkate alınacak bu uygulamalar çerçevesinde ülke gerçeklerine uygun düzenlemeye gidilmeli, bu sigorta dalının kurulma çalışmalarına işçi sendikaları da dahil edilmelidir.

Dünya da yüzyıldır uygulamaları görülen işsizlik sigortası bugün kırkın üzerinde ülkede yaşama geçirilmiştir.

İLO İLKELERİ...

Uluslararası Çalışma Örgütü de işsizlerin korunmasına yönelik sözleşme ve tavsiye kararları belirleyerek uygulamada işsizlik sigortasıyla ilgili standartların gelişmesinde etkili olmuştur. İşsizlik yardımlarıyla ve işsizlerin korunmasına yönelik geliştirilen standartların bulunduğu başlıca sözleşme ve tavsiyeler olarak; 44 sayılı “**İşteği dışı işsizlere ödenek ve yardım güvencesi**” veren sözleşme, yine “**işsizlere çeşitli işsizlik yardımları ve işsizlik sigortasına dair**” 44 sayılı Tavsiye Kararı, “**sosyal güvenliğin asgari normları**” hakkında 102 sayılı sözleşme ve “gelir güvencesine” ait 67 sayılı Tavsiye Kararını saymak mümkündür. İşsizlik sigortası ile ilgili en çok kullanılan, Türkiye tarafından da onaylanmış olan 102 sayılı sözleşmenin onaylandığı ülkelerin çoğunda işsizlik sigortası uygulanmaktadır.

TÜRKİYE’DEKİ DURUM

İşsizlik sigortası ile ilgili çalışmalar ülkemizde 1959 yılından bu yana yapılmaktadır. Başta İş ve İşçi Bulma Kurumu ve Devlet Plânlama Teşkilâtı olmak üzere sürdürülen çalışmalara karşın bugüne kadar bir sonuç elde edilememiştir. İş ve İşçi Bulma Kurumunun çalışmaları yanısıra Devlet Plânlama Teşkilatınca hazırlanan kalkınma plânlarında ve bunlara ait yıllık icra planı ve programlarında sürekli işsizlik sigortasına ait hükümlere yer verilmiştir. Örneğin Birinci Beş Yıllık Kalkınma Plânında konuyla ilgili olarak “**sürekli iş niteliği taşıyanlar**

için işsizlik sigortası kurulacaktır” denilmiştir. Aradan geçen beş tane beş yıllık plândan sonra, Altıncı Plânda yine konuyla ilgili olarak “**çalışırken işsiz kalanlar için işsizlik programı hazırlık çalışmalarına başlanacaktır”** şeklindeki hüküm ile katedilen yol ve varılan nokta gösterilmiştir. Bu arada çeşitli kereler işsizlik sigortası yasa tasarıları hazırlanmış ancak yasalaşması gerçekleştirilememiştir.

TARAFILARIN YAKLAŞIMI

Bu arada Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu da kurulduğundan bu yana konu ile yakından ilgilenmiş, temel ilkelerinden birini de “**İşsizlik Sorunu ve Sigortası**”na ayırmıştır. Buna göre: “**TÜRK-İŞ işsizliğin önlererek tam istihdamın sağlanması, tüm çalışanların iş kanunları kapsamına alınması, kıdem tazminatı müessesesinin amacına uygun olarak işletilmesi ve bu yolla kazanılmış hakların korunarak geliştirmek yollarının açık tutulması şartı ile işsizlik sigortasının kurulması ve geliştirilmesi için devamlı çaba göstermeyi amaç edinmiştir**”. Temel ilkelerinden birini bu şekilde belirleyen TÜRK-İŞ bu doğrultuda çeşitli plâtlarında işsizlik sigortasının gerekliliğini sürekli gündeme getirmiştir. İşçi temsilcilerince bu konuda yasa önerisi de hazırlanmıştır.

İşverenler ise genelde, işsizlik sorununa işsizlik sigortasıyla çözüm aranmasının yanlış olduğunu öne sürmekte, temelde kıdem tazminatı ile bağlantı kurarak konuya yalnızca maliyet açısından bakmakta ve maliyetlere yeni yük getireceği endişesini taşımaktadırlar.

Ancak, belirtmek gerekir ki işsizlik sigortasının uygulanması için işçinin ödenmesi ileriye bırakılmış bir ücret bölümü ve yıllar süren emeğin karşılığı olan kıdem tazminatı hakkının geliştirilerek korunması yerine kaldırılmasına yönelik girişimler işçiler açısından kabul edilemez niteliktedir. Kurulacak işsizlik sigortası, kıdem tazminatı uygulamasından ayrı olarak ele alınmalı, kazanılmış haklara dokunmamalıdır.

İŞSİZLİK SİGORTASININ FİNANSMANI

Ülkemizde işsizlik sigortasının hiçbir ciddi çalışmaya dayanmadan finansman endişesi ve kaynak yetersizliği öne sürülerek kurulması güç bir sigorta kolu olarak düşünüldüğü gözlenmektedir. Oysa işsizlik sigortasının diğer sigorta kolları gibi ve sanıldığı kadar büyük masraflar gerektirmediği uygulanmakta olan ülkelerde görülmektedir. Kaldı ki, işsizlik sigortasının finansmanı için gerekli mali kaynaklar mevcuttur. Başlangıçtaki finansman için zorunlu tasarruf ve konut edindirme fonlarında biriken kaynaklar bu finansmanın sağlanması için

kullanılabilir. Bununla birlikte devlet tarafından yapılacak katkı ile oluşturulacak fon gerekli mali kaynağın yaratılmasına olanak sağlayabilecektir. Bu şekilde kesintilerden meydana gelen fonun gerçekten verimli alanlara yatırım olarak yönlendirilmesi de sağlanabilecektir. Bu arada finansman açısından karşılaşılabilecek bir güçlüğü de belirtmek gerekir. İstihdam güvencesi olmayan çalışma koşullarının varolması ve istikrarsız bir ekonomik yapı nedeniyle ani işten çıkartmaların sık sık yaşanması finansman hesabında zorluk doğurabilecek bir durumdur. İstikrarlı bir ekonomi yanısıra istihdam güvencesini sağlayan düzenlemelerin getirilmesiyle bu zorlukta ortadan kalkacaktır.

İşsizlik sigortasının finansmanı olan primler uygulamada genellikle Sosyal sigortalar sistemi gibi alınmaktadır. İşçi ve işveren dışında devlet katkısı da sosyal devlet anlayışının bir gereğidir. Ödenecek prim oranları, yararlanmak için gereken prim ödeme süreleri sigortanın karşılayacağı maliyet hesaplarına göre belirlenmelidir. Bu da kapsamdaki çalışan sayısı, yardıma hak kazanabileceklerin tahmini ve tazmin süresi dikkate alınarak tesbit edilebilecektir.

İŞSİZLİK SİGORTASININ KAPSAMI VE UYGULAMA BİÇİMİ

Uygulanacak işsizlik sigortasının kapsamı da önemli bir unsurdur. İşsizlik sigortasından yararlanacaklar sigortanın kapsamını oluştururlar. Ülkemizde işsizlik sigortasından yararlanacaklar, başlangıçta ülke çapında ve mevcut sosyal sigortalara tabi çalışanlar olarak düzenlenebilir. Kapsama giren çalışanlardan isteği dışında işsiz kalanlar da sigorta ödeneğinden yararlananlar olmalıdır. Bu noktada küçük ölçekli işletmelerin ülkemizde yaygın oluşunun bir takım zorluklar doğurabileceğini de dikkate alarak düzenleme yapma gereği ortaya çıkmaktadır.

İşsizlik sigortasında ödenek süreleri de önemlidir. Ödenek süresinin uzun olması işsiz kalan kişi için refahı artırıcı etki yaparken sigorta bakımından maliyetlerin yükselmesini getirmektedir. O nedenle ülkemiz de yapılması gereken; diğer ülke uygulamaları da dikkate alınarak ülke gerçekleriyle bağdaşan bir süre saptamaktır. Bu şekilde çalışanların mağduriyetini önleyecek, sigorta bakımından maliyetin fazla olmamasını sağlayacak, işsiz kalmayı özendirmeyecek ödenek sürelerini tesbit etmek mümkündür. Bu arada iş-

siz kalanların yeniden uygun bir iş bulabilmelerini sağlayacak yapılanma da oluşturulmalıdır. Bunun içinde İş ve İşçi Bulma Kurumu, oluşturulacak işsizlik sigortasının aksamadan işlemesine imkan verecek biçimde yeniden örgütlenmelidir.

Diğer bir önemli nokta ise işsiz kalan çalışanlara işsizlik sigortasıyla ödenecek tutardır. Bu tutar, çalışanların işsiz kaldıklarında, kendileri ve aileleri için belli bir süre asgari geçimlerini sağlayacak düzeyde olmalıdır. Uluslararası Çalışma Örgütü'nün, sosyal güvenliğin asgari normları hakkındaki 102 sayılı sözleşmesine göre; ödenecek gereken işsizlik ödeneği miktarı evli ve iki çocuklu bir işçinin son aylığının asgari yüzde 45'i olmalıdır. Uygulamada, çeşitli ülkelerde işsizlik ödenekleri temel oranı ortalama kazancın yüzde 45 ile 75'i arasında değişmekte, oranları her ülke kendine özgü sağladığı yararları dikkate alarak tesbit etmektedir.

SONUÇ

İşsizlik sigortasının ülkemizde uygulanması, işsizlikle ilgili güvenilir verilere kavuşulmasını da olanaklı kılacaktır. Zira, ülkemizde işsizlikle ilgili veriler son derece yetersiz ve güvenilirlikten uzaktır. İşgücü piyasasının gelişmeleri üzerinde hazırlanan üç önemli gösterge kaynağı sağlıklı yapıyı ortaya koyacak niteliktedir. Bilindiği gibi işsizlik konusunda, İİBK verileri yalnızca kayıtlı işsizleri kapsamakta, DİE'nin de hane halkı işgücü anketleri bilgi vermektedir. DPT'nin tahmine dayalı hazırlanan verileri ise eski ve yeni seriler halinde sunulmaktadır. İşsizlik sigortası bu kargaşanın son bulmasını sağlayabilecektir.

Ülkemiz de işsizlik sigortasının halen kurulmamış olması işsizliğin ortaya çıkardığı bireysel ve toplumsal sorunların artarak devam etmesiyle de eksikliğini hissettirmektedir. İşsizlik sorununun olması, işsizlik sigortasının uygulanmasına engel değildir. Uygulamalar gözönüne alındığında ekonomiye kaldıramayacağı yük getirir iddialarının asılsız olduğu ortaya çıkmaktadır. Oluşturulacak işsizlik sigortası uygulamasına paralel olarak plânlı bir ekonomi politikası ile yatırım ve istihdam konularına sağlıklı bir yaklaşım getirilmeli ve sosyal içerikli yasal düzenlemeler birlikte ele alınmalıdır. Ayrıca ülkemizde sosyal barışın, sosyal adaletin sağlanması için işsizlik sigortası sisteminin önemi dikkate alınarak kurulma çalışmalarına hız verilmelidir.

TOPLU SÖZLEŞMEDE YER ALAN İÇTEN ÇIKARMALARA İLİŞKİN CEZAI ŞART, İHBAR VE KIDEM TAZMİNATI NİTELİĞİNDE DEĞİLDİR

YARGITAY

9. HUKUK DAİRESİ

E. 1991/1567

K. 1991/13949

T. 06.11.1991

ÖZET : Toplu iş sözleşmelerinde yer alan işten çıkarma sıralarına uymamanın karşılığı, ihbar ve kıdem tazminatı niteliğinde olmayışı cezai şarttır.

DAVA : Taraflar arasındaki, ihbar ve kıdem tazminatı ile yıllık ücretli izin parasının ödetilmesi davasının yapılan yargılaması sonunda; ilamda yazılı nedenlerle gerçekleşen miktarın faiziyle birlikte davalıdan alınarak davacıya verilmesine ilişkin hükmün süresi içinde duruşmalı olarak temyizen incelenmesi davalı avukatınca istenilmesi üzerine dosya incelenerek işin duruşmaya tabi olduğu anlaşılmış ve duruşma için 5.11.1991 Salı günü tayin edilerek taraflara çağrı kağıdı gönderilmişti. Duruşma günü davalı adına Avukat H.K. ile S.O. geldi. Karşı taraf adına kimse gelmedi. Duruşmaya başlanarak hazır bulunan avukatların sözlü açıklamaları dinlendikten sonra duruşmaya son verilerek bırakılan günde dosya incelendi, gerektiği konuşulup düşünüldü:

KARAR VE SONUÇ : Dosyadaki yazılara, kararın dayandığı delillerle kanuni gerektirici sebeplere ve özellikle her ne kadar mahkemece TİS'nin 20'nci maddesinde yer alan "işten çıkarmada yukarıdaki sıraya uyulmadığı takdirde işçiye ihbar ve kıdem tazminatı işverence üç misli olarak

ödenir" biçimindeki ibare kıdem ve ihbar tazminatı niteliğinde görülüp kıdem tazminatı yönünden tavan sınırı gözetilerek bir indirim yapılmış ve TİS'nin anılan kuralı yanlış yorumlanmış ise de; anılan hüküm aslında cezai şart niteliğinde olduğu ve mahkemece sonucu itibariyle de ayrıca indirime de tabi tutulmuş olduğuna göre, davalı vekilinin temyiz itirazlarının reddi ile sonucu itibariyle doğru olan kararın ONANMASINA, 6.11.1991 gününde oyçokluğuyla karar verildi.

KARŞI AY YAZISI :

Davacı, işyerinde uygulanan TİS'nin 20. maddesine aykırı olarak iş aktinin işverence feshedildiğini iddia ederek, TİS'nin 20. maddesine göre, kendisine ihbar ve kıdem tazminatının üç misli tutarında ödeme yapılmasını talep ve dava etmiştir.

Mahkemece, istek aynen kabul edilerek hüküm tesis edilmiştir.

Mahkemenin bu kararı daire çoğunluğunca söz konusu tazminat ceza-i şart kabul edilerek onanmıştır.

İşyerinde uygulanmakta olan TİS'nin işten çıkarmanın sonucunu başlıklı 20. madde aynen şöyledir. "TİS'nin yürürlüğe girmesinden sonra tek veya toplu olarak işçi çıkarılmaması esastır. Ancak, iş azlığı veya yokluğu, işyerinin tümünün veya bir bölümünün kısmen veya tamamen sürekli çalışmasına imkan kalmaması gibi nedenlerle tek veya toplu olarak işten çıkarma zorunluluğunun doğması durumlarında işçiler, aşağıda belirtilen sıraya göre işten çıkartılabilirler. İşçi çıkarma ile ilgili olarak işveren yetkili mercilerden izin almak zorundadır.

a - Deneme müddetini doldurmayınca

b - SSK'ca emekliliğe hak kazananlar

c - Kıdemi az olanlar...

Bu yolla işten çıkarmada kıdem ve ihbar tazminatı peşin ödenir. İşten çıkarmada yukarıdaki sıraya uyulmadığı takdirde işçiye kıdem ve ihbar tazminatı üç misli olarak ödenir."

Görüldüğü gibi, TİS'nin bu hükmü ile kıdem tazminatı miktarı artırılmak istenmiştir. Mahkeme kıdem tazminatını 3 misline bükmederken sözleşmenin 20. maddesine bağlı

■ kalmış başka bir hukuki görüşte ileri sürülmemiştir. Dairemiz çoğunluğu ise sözleşmenin adı geçen maddesindeki artırımı bir cezai şart niteliğinde kabul etmiştir.

Belirtmek gerekir ki, Tarafların amacı cezai şart olsaydı, bunu sözleşmede "kıdem tazminatı" sözcüklerine gerek duyardan açıkça belirtirlerdi. Madde, "kıdem tazminatı" sözcüklerine yer verildiğine, bu tazminatın cezai art olarak nitelendirilmesinde isabet olamaz. Tarafların ve mahkemenin nitelendirmesi de cezai şart şeklinde olmamıştır. Öte yandan anılan tazminat cezai şart olarak kabul edildiği takdirde, dolaylı yoldan kıdem tazminatı tavan sınırı aşılmış olur ki, yasaca buna imkan yoktur. Örneğin, işçinin tavan sınıra ulaşan normal kıdem tazminatı üstündeki kısmı cezai şart olarak hüküm altına alındığında yasaya aykırı bir durum ha-

sıl olacaktır. Bu nedenle maddedeki kıdem tazminatının üç katı tutarındaki tazminatın cezai şart olarak kabulü görüşüne katılmıyoruz.

Bize göre 20. maddedeki düzenleme ile işten çıkarmada orada yazılı sıraya riayet edilmemesi halinde kıdem tazminatının artırımı olarak ödenmesi amaçlanmıştır.

Ancak kıdem tazminatı, unsurları, gerçekleşme koşulları, hesap ve ödeme biçimleri yasada açıklanmıştır. Bu tazminat amaç ve niteliği itibarıyla sebatla çalışan işçiye verilen yasadan doğan bir tazminattır. Gerçekleşmesi işverenin kusuruna bağlı olmadığı gibi, uğranılan zarara göre de, tayin edilemez. Aksine bir düzenleme kıdem tazminatının amaç ve niteliğine, giderek Kanun'un amir hükmüne aykırı olurki, geçerlik tanınmaz. Zaten bunun içindir ki, ihbar tazminatında olduğu gibi kötüniyetin varlığı halinde kı-

dem tazminatının da artırımı ödenebileceğine dair yasaya bir hüküm getirilmemiştir.

Sözleşmenin 20. maddesinde kötüniyetin varlığına dayalı bir artırım söz konusudur. Böyle bir düzenleme az önce açıklandığı üzere kıdem tazminatının amaç ve niteliğiyle bağdaşmaz.

Genelde bu tür TİS' hükümleri sebatla çalışan, verimli ve yetenekli işçilere nazaran, bu vasıfları taşımayan işçilere fazla kıdem tazminatı verilmesine yol açar ki, bu adalet ve eşitlik ilkeleriyle de bağdaşmaz ve verimlilik esasına da uygun düşmeyeceği için tenkid mümkündür.

Gerçi TİS'nin 52. maddesinde 30 günlük süre artırılmış ise de, bu düzenlemeye yasaldir.

Bu nedenlerden dolayı davada normal kıdem tazminatı miktarını aşan kısma ilişkin istek reddedilmek üzere hükmün bozulması gerektiği kanaatindeyiz.

İŞÇİNİN İŞİ TERK YOLUYLA İŞ AKTİNİ FESHETTİĞİNİN İSPAT YÜKÜMLÜLÜĞÜ İŞVERENİNDEDİR

YARGITAY
9. HUKUK DAİRESİ

E. 1990/14037
K. 1991/7293
T. 08.04.1991

DAVA : Davacı, ihbar ve kıdem tazminatı, fazla çalışma ve yıllık ücretli izin parasıyla bayram gündeliklerinin ödenilmesine karar verilmesini istemiştir.

Yerel mahkeme, subut bulmayan davanın reddine karar vermiştir.

Hüküm süresi içinde davacı avukat tarafından temyiz edilmiş olmakla dosya inceleni, gereği konuşulup düşünüldü:

KARAR : 1 - Dosyadaki yazılara, toplanan delillerle kararın dayandığı kanuni gerektirici sebeplere göre, davacının aşağıdaki bendin kapsamı dışında kalan tem-

ÖZET : İşveren tarafından işçinin işi terk ederek iş aktini feshettiği ileri sürülüyorsa, bu durumu kanıtlama yükümlülüğü işverenedir. Bu yükümlülüğün yerine getirilememesi durumunda işçi, ihbar ve kıdem tazminatına hak kazanır.

yiz itirazları yerinde değildir.

2 - Davacı, hizmet aktinin haklı neden olmaksızın işveren tarafından bozulduğunu bildirmiştir. Davalı ise, işi davacının bıraktığını ileri sürmüştür. Hizmet aktinin işçi tarafından işi terk suretiyle feshedildiğinin ispatı işverene aittir. İşveren bu savunması usulen ispat edebilmiş değildir. Kaldı ki, davacı tanıkları hizmet aktinin davalı tarafından feshedildiğini davacıdan duyduklarını söylemişlerdir. Bu durumda ihbar ve kıdem tazminatına karar vermek

gerekirken yazılı şekilde bu isteklerin reddi doğru değildir.

3 - Davacı tanıkları davacının fazla mesai yaptığını söylemişlerdir. Kalarifer yakını aylarda davacının fazla mesai yapması da mümkündür. Buna göre değerlendirme yapılarak fazla mesai ücretine de karar verilmelidir.

SONUÇ : Temyiz olunan kararın yukarıda gösterilen nedenlerle **BOZULMASINA**, 8.4.1991 gününde oybirliğiyle karar verildi.

Ocak'92 Gıda Harcaması...

- Dört kişilik ailenin gıda harcaması Ocak'92 de yüzde 9.4 oranında artarak 1.174.300.-Liraya ulaştı. Bir aylık fiyatın artışları nedeniyle aile bütçesine gelen ek yük 104.270.-lira

- Aralık'91 deki temel girdilere yapılan zamlar gıda maddeleri fiyatlarının yükselmesinde etkili olmaya devam ediyor. Gıda harcaması tutarında yıllık artış oranı yüzde 86 düzeyine yükseldi.

A ile bütçesinin önemli bir bölümünü oluşturan gıda harcaması tutarı, geçtiğimiz ay temel girdilere yapılan zamların beklenen yansımasıyla Ocak'92'de yüzde 9.4 oranında artış göstererek 1.174.300-Liraya ulaştı. Aralık'91 de temel girdilere yapılan zamların etkisiyle günlük yaşamın ayrılmaz bir parçası olan fiyat artışları ivme kazanarak iki aylık sürede gıda harcaması tutarında yüzde 17.3 gibi yüksek oranda artışa neden oldu.

TÜRK-İŞ ARAŞTIRMA MERKEZİ tarafından çalışanların yoğun olarak alış-veriş yaptıkları yerler dikkate alınarak sürekli olarak yapılan piyasa araştırma sonuçlarına göre; gıda harcamasındaki artış Ocak'92 de ivme kazanarak yüzde 9.4 olarak gerçekleşti. Anımsanacağı üzere Aralık'91 deki artış ise yüzde 7.1 idi. Son bir aylık fiyat artışları nedeniyle aile bütçesine gelen ek yük 104.270.-Lira olurken, son iki aylık fiyat artışlarının, çalışanların büt-

Hayat pahalılığının bir göstergesi de mutfak... insanların sağlıklı yaşamı için gerekli olan gıda ne olmalıdır? Beslenmeleri için ne oranda gıda harcaması yapmaları gerekir?

TÜRK-İŞ Araştırma Merkezi, Ocak'92 ayı içinde, bir ailenin gıda harcamasını tespit ederek, yaptığı çalışmayı açıkladı. Aşağıda Ankara kent merkezinde yaşayan 4 kişilik bir ailenin yapması gereken gıda harcamasına ilişkin araştırmayı sunuyoruz.

çelerine getirdiği ek yükün 172.800.-Lirayı bulması dikkat çekicidir.

Bilimsel veriler esas alınarak farklı yaş grupları itibariyle oluşturulan aylık gıda harcaması kalbına göre dört kişilik ailenin yapması zorunlu asgari harcaması tutarının yıllık artış oranı ise yüzde 85.6 düzeyine ulaştı.

Tablodan da görüleceği gibi Ocak'91 / Ocak'92 arasındaki 12 aylık dönemde meydana gelen yüzde 85.6 oranındaki artışın parasal ifadesi 541.636.-Liralık ek bir harcamanın aile bütçesine yüklenmesidir.

Yapılan piyasa belirlemelerinde çalışmaya baz oluşturan gıda

maddeleri arasında bir önceki aya göre fiyat artışları ekmekte yüzde 52, yumurta yüzde 27, olarak gerçekleşirken, artış oranları nohut, peynir, pirinç ve makarnada yüzde 10-12 arasındaki oranlarda olmuştur. Aylık gıda harcaması kalıbı içinde önemli ağırlığa sahip olan ekmeğin fiyatındaki artış nedeniyle aile bütçesine gelen ek yük 70.830.-liradır. Diğer bir ifadeyle çalışanlar bu ay yalnızca ekmek ihtiyacını karşılamak için 70.830.-liralık fazla harcaması yapmak zorunda kalmaktadır. Çalışanların zorunlu ihtiyaç maddeleri arasında ağırlık olarak yer alan bu gıda maddelerindeki fiyat artışlarının meydana getirdikleri ek harcaması nedeniyle çalışanların satınalma gücünde aşınmaya yolaçmaktadır.

Gıda harcamasındaki artışın yanısıra yapılması zorunlu konut, ulaşım, sağlık, eğitim vb. giderlerde meydana gelen artışlarda gözönüne alındığında, çalışanların geçim koşullarını etkileyen çerçevenin boyutları ortaya çıkmaktadır.

4 KİŞİLİK AİLENİN GIDA HARCAMASI (TL)

	Ocak'91	Aralık'91	Ocak'92
— Yetişkin İşiçi	214.979.—	366.795.—	398.700.—
— Yetişkin Kadın	134.327.—	226.450.—	251.300.—
— 15-19 yaş grubu çocuk	172.058.—	289.540.—	323.200.—
— 4-6 yaş grubu çocuk	111.306.—	190.245.—	201.100.—
TOPLAM	632.664.—	1.073.030.—	1.174.300.—

TÜRK-İŞ 'in unutulmaz genel başkanlarından Seyfi DEMİRSOY ölümünün 18'nci yılında anıldı. Mezarı başında fatiha okuyan TÜRK-İŞ Genel Başkanı Yılmaz ve Yönetim Kurulu üyeleri O'nu rahmetle andılar.

DEMİRSOY'U ANDIK..

- Merhum Seyfi DEMİRSOY, ölümünün 18'nci yılında anıldı. Kabri başında konuşan Şevket YILMAZ "Seni unutmadık, unutmayacağız" dedi.

Konfederasyonumuzun kurucularından, TÜRK-İŞ'in 5. nci Genel Başkanı **Seyfi Demirsoy** ölümünün 18. nci yılında anıldı.

14 Ocak günü Karşıyaka'daki mezarı başında düzenlenen anma törenine, Türk-İş Genel Başkanı ve Yönetim Kurulu üyeleri ile bazı sendikaların genel başkan ve yönetim kurulu üyeleri katıldılar.

Demirsoy'un kabrine çelenk koyan Türk-İş Genel Başkanı **Şevket Yılmaz**, yaptığı konuşmada duygularını şöyle dile getirdi:

"Sayın Başkanım,

Aramızdan ayrılışının 18.nci yıldönümünde, sana inanmış ve seven arkadaşların olarak manevi huzurunda saygı ile eğiliyoruz.

Kurucularından olduğun TÜRK-İŞ, senin emanetin olarak sonsuza kadar yaşayacak ve çalışanlara hizmet sunmayı sürdürecektir.

Müsterih ol Sayın Başkanım, TÜRK-İŞ geleceğe doğru en iyi şekilde yürümektedir.

Sana Tanrıdan sonsuz rahmet niyaz ediyoruz. Ruhun Şad olsun!."

Şevket

YILMAZ :

"TÜRK-İŞ

haksızlığa

uğrayan

belediye

işçisinin

yanındadır."

Kar-kış demeden Ankara'ya yürüyen İzmir'li Belediye İşçisine Beylikköprü'de TÜRK-İŞ yetkilileri de katıldı...

HAK ARAYAN İŞÇİLER, ANKARA YOLUNDA..

İzmir'den Ankara'ya hak orayan işçilerin yürüyüşle de ilgili olarak TÜRK-İŞ Genel Başkanı **Şevket YILMAZ**, "TÜRK-İŞ haksızlığa uğrayan Belediye İşçisinin yanındadır" dedi.

Yaklaşık dört ay önce "yasadışı greve katıldıkları" gerekçesiyle İzmir Büyükşehir Belediyesi'ndeki "tazminatlı" şekilde işlerine son verilen BELEDİYE-İŞ üyesi işçilerin, 7 Ocak'ta başlattığı, Ankara Yürüyüşü, eski 10 dereceye varan hava koşullarında sürdü.. "Atılan İşçiler Geri Alınsın", "İşçi Kıyımına Son", "İşçiyiz Haklıyız, Kazanacağız" şeklinde pankartlarla Ankara'ya yürüyen işçiler, Polatlı yakınlarında Beylikköprü Köyü'nde konakladılar. Burada işçiler sağlık kontrolünden geçirildiler.

TÜRK-İŞ'in girişimi ile Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı'nın tahsis

ettiği 6 ambulans ve 2 doktor işçileri, sağlık taramasından geçirdiler. Ayaklarında şişme, su toplaması, soğuk algınlığı tansiyon düşüklüğü ve idrar yollarından şikayetçi olan işçiler geceyi konukladıkları yerde bekleyen 7 otobüsün içinde geçirdiler.

Beylikköprü'de konaklamaları sırasında yürüyüşe katılarak işçileri

ziyaret eden TÜRK-İŞ Genel Mali Sekreteri **Enver TOÇOĞLU** ile Genel Teşkilatlandırma Sekreteri **Mehmet BAMYACI**, işçilere moral verdiler. TÜRK-İŞ yöneticileri işçilerin sağlıklarının iyi olmadığını söyleyerek, soruna çare bulunmasını, işçilerin haklarının teslim edilmesi gerektiğini belirttiler.

Uzun İzmir-Ankara yürüyüşü, 7 Ocak'ta başladı.. İşçi eksi 10 dereceye varan soğukta, kararlılıkla yürüyor (üstte yanda). Bu işçilere Polatlı yakınlarında Beylikköprü Köyü'nde sağlık hizmeti sunuldu. TÜRK-İŞ'in girişimi ile Sağlık Bakanlığı 6 ambulans 2 doktor ve 10 hemşire tahsis edildi. İşçiler sağlık kontrolünden geçirildiler. Bu kontroller sırasında çok sayıda işçinin sağlıklarının bozulduğu belirlendi. (altta yanda)

